

Sygnatura akt II AKa 276/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 stycznia 2018 roku

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Jerzy Skorupka (spr.)

Sędziowie: SA Tadeusz Kiełbowicz

SA Piotr Kaczmarek

Protokolant: Aldona Zięta

przy udziale prokurator Prokuratury Rejonowej del. do Prokuratury Regionalnej

A. D.

po rozpoznaniu w dniach: 13 grudnia 2017 roku, 10 stycznia 2018 roku oraz 31 stycznia 2018 roku sprawy B. L.

oskarżonego z art. 258 § 1 k.k. i art. 258 § 3 k.k. i inne;

A. K. (1)

oskarżonego z art. 258 § 1 k.k., art. 62 § 2 k.k.s. w związku z art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s. i inne;

A. F.

oskarżonej z art. 61 § 1 k.k.s. i art. 62 § 2 k.k.s., art. 271 § 1 k.k. i art. 271 § 3 k.k. i inne;

G. Ś. (1)

oskarżonego z art. 258 § 1 k.k., art. 18 § 3 k.k. w związku z art. 55 § 1 k.k.s. w związku z art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s. i inne;

R. L.

oskarżonego z art. 258 § 1 k.k., art. 18 § 3 k.k. w związku z art. 271 § 1 k.k. i inne;

A. P. (1)

oskarżonej z art. 258 § 1 k.k., art. 271 § 1 k.k. i art. 271 § 3 k.k. w związku z art. 12 k.k. i inne;

M. B.

oskarżonej z art. 258 § 1 k.k., art. 271 § 1 k.k. i art. 271 § 3 k.k. i inne;

D. F. (1)

oskarżonego z art. 258 § 1 k.k., art. 271 § 1 k.k. i art. 271 § 3 k.k. i inne;

S. K.

oskarżonego z art. 296 § 1 k.k. i art. 271 § 1 k.k. i art. 271 § 3 k.k. i inne

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżonych: M. B., D. F. (1), A. F., A. K. (2), B. L., R. L. oraz G. Ś. (1) oraz apelacji prokuratora w stosunku do oskarżonych S. K. i A. P. (1)

od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 9 lutego 2017 r. sygn. akt III K 127/14

I. uchyła zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego S. K. w punkcie XXVIII części rozstrzygającej i w tym zakresie na podstawie art. 25 § 2 k.p.k. sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu do ponownego rozpoznania;

II. uchyła zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonej A. P. (1) w części dotyczącej rozstrzygnięcia o czynach opisanych w punktach XV i XVI części wstępnej wyroku, przyjmując, że czyn opisany w punkcie XV części wstępnej wyroku stanowi przestępstwo z art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. a czyn opisany w punkcie XVI części wstępnej wyroku stanowi przestępstwo z art. 271 § 1 k.k. i art. 272 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i postępowanie o te czyny umarza na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k.;

III. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok w pozostałej części dotyczącej oskarżonej A. P. (1), wydatkami poniesionym w postępowaniu odwoławczym obciążając Skarb Państwa;

IV. zmienia zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonych: G. Ś. (1) w ten sposób, że uchyła orzeczenie o zakazie prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami orzeczone w punkcie X części rozstrzygającej, a w stosunku do A. F., R. L. i D. F. (1) w ten sposób, że uchyła orzeczenie o zakazie zajmowanie wszelkich stanowisk związanych z produkcją paliw oraz prowadzeniem spraw finansowych podmiotów gospodarczych, których przedmiotem działalności jest dostarczanie paliw płynnych określonych w punktach VIII, XIV i XXIII części rozstrzygającej;

V. w pozostałym zakresie zaskarżony utrzymuje w mocy;

VI. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokatów J. W. oraz A. B. po 840 zł tytułem kosztów nieopłaconej obrony z urzędu oskarżonych A. K. (1) oraz A. P. (1) w postępowaniu odwoławczym oraz po 193,20 zł tytułem zwrotu podatku od towarów i usług;

VII. zasądza od oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa tytułem zwrotu wydatków za postępowanie odwoławcze od:

- B. L. kwotę 443,14 zł

- A. K. (1) kwotę 1419,64 zł

oraz M. B., D. F. (1), A. F., R. L. i G. Ś. (1) po 2,80 zł oraz wymierza im opłaty w wysokości:

- B. L. 400 zł

oraz po 180 zł M. B., D. F. (1), A. F., R. L. oraz G. Ś. (1);

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy we Wrocławiu wyrokiem III K 127/14 z dnia 9 lutego 2017 r.:

I. uznał oskarżonego **B. L.** za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów, opisanych w punktach **I-V** części wstępnej wyroku, przyjmując, że działał w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, w skład której wchodził: A. K. (1), M. W., J. P., A. F., E. S. oraz inne osoby, a nadto w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, narażając Skarb Państwa w zakresie czynu opisanego w pkt I części wstępnej wyroku w okresie od grudnia 1998 r. do kwietnia 2002 r. na uszczuplenie podatku VAT oraz w okresie od 31 października 2001 r. do kwietnia 2002 r. na uszczuplenie podatku akcyzowego w wielkiej kwocie nie mniejszej niż 1 000 000 zł, w zakresie czynu opisanego w pkt II części wstępnej wyroku w okresie od stycznia 2001 r. do marca 2002 r. na uszczuplenie podatku VAT oraz w okresie od 31 października 2001 r. do marca 2002 r. na uszczuplenie podatku akcyzowego w wielkiej kwocie nie mniejszej niż 1 000 000 zł, działając wspólnie i w porozumieniu z J. P., w zakresie czynu III wspólnie i w porozumieniu z G. Ś. (1) i F. L. (1), w zakresie czynu IV wspólnie i w porozumieniu z F. L. (1), w zakresie czynu V wspólnie i w porozumieniu z H. J., przy czym czyn opisany w pkt I wypełnił znamiona przestępstwa z art. 271 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., każdy z czynów opisanych w pkt II-III i V wypełnił znamiona przestępstwa z art. 271 § 1 i 3 k.k. i art. 273 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., czyn opisany w pkt IV wypełnił znamiona przestępstwa z art. 271 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. uznając, że stanowią one ciąg przestępstw i za to na podstawie art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu karę 3 (trzech) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 41 § 2 k.k., orzekł wobec oskarżonego B. L. zakaz prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami na okres 5 (pięciu) lat;

III. uznał oskarżonego **A. K. (1)** za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, opisanego w punkcie **VI** części wstępnej wyroku, przyjmując w opisie tego czynu, że działał w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, w skład której wchodził: B. L., M. W., J. P., A. F., E. S. oraz inne osoby, a nadto w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wspólnie i w porozumieniu z M. W., M. M., S. B. i S. K., narażając Skarb Państwa w okresie od stycznia 2000 r. do kwietnia 2002 r. na uszczuplenie podatku VAT oraz w okresie od 31 października 2001 r. do kwietnia 2002 r. na uszczuplenie podatku akcyzowego w wielkiej kwocie nie mniejszej niż 1 000 000 zł, to jest przestępstwa z art. 271 § 1 i 3 k.k. i art. 273 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za to na podstawie z art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

IV. na podstawie art. 41 § 2 k.k., orzekł wobec oskarżonego A. K. (1) zakaz prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami na okres 2 (dwóch) lat;

V. uznał oskarżonego **J. P.** za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, opisanego w punkcie **VII** części wstępnej wyroku, przyjmując, że czynu tego się dopuścił w okresie od stycznia 2001 r. do kwietnia 2002 w działając w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, w skład której wchodził: B. L., A. K. (1), A. F., M. W., E. S. oraz inne osoby, a nadto w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wspólnie i w porozumieniu z B. L. oraz innymi osobami, eliminując z opisu tegoż czynu przyjęcie i wprowadzenie do ewidencji zakupów faktur nr (...) z dnia 18.12.2001, (...) z dnia 19.12.2001, (...) z dnia 20.12.2001 oraz (...) z dnia 20.12.2001, to jest przestępstwa z art. 271 § 1 i 3 k.k. i art. 273 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za to na podstawie z art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

VI. na podstawie art. 41 § 2 k.k., orzekł wobec oskarżonego J. P. zakaz prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami na okres 2 (dwóch) lat;

VII. uznał oskarżoną **A. F.** za winną popełnienia zarzucanego jej czynu, opisanego w punkcie **VIII** części wstępnej wyroku, przyjmując w opisie tego czynu, że działała w zorganizowanej grupie przestępczej, w skład której wchodził: B. L., A. K. (1), M. W., J. P., E. S. oraz inne osoby, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wspólnie i w porozumieniu z B. L. oraz innymi osobami, to jest przestępstwa z art. 271 § 1 i 3 k.k. i art. 273 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za to na podstawie z art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. wymierzył jej karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

VIII. na podstawie art. 41 § 1 k.k., orzekł wobec oskarżonej A. F. zakaz zajmowania wszelkich stanowisk w organach spółek prawa handlowego na okres 2 (dwóch) lat;

IX. uznał oskarżonego **G. Ś. (1)** za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, opisanego w punkcie **IX** części wstępnej wyroku, przyjmując, że działał wspólnie i w porozumieniu z B. L. oraz innymi osobami, w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, w skład której wchodził: B. L., A. K. (1), A. F., E. S., M. W., J. P. oraz inne osoby to jest przestępstwa z art. 271 § 1 i 3 k.k. i art. 273 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

X. na podstawie art. 41 § 2 k.k., orzekł wobec oskarżonego G. Ś. (1) zakaz prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami na okres 2 (dwóch) lat;

XI. uznał oskarżoną **F. L. (1)** za winną tego, że w okresie od lipca 2001 r. do października 2001r., w C. woj. (...) działając jako współwłaścicielka firmy (...) s.c. G. Ś. (1), F. L. (1) z siedzibą w C. ul. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z B. L., G. Ś. (1) i innymi osobami w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, w skład której wchodził: B. L., A. K. (1), M. W., A. F., J. P., E. S., oraz inne osoby, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w warunkach czynu ciągłego, wystawiła w sposób nierzetelny faktury sprzedaży lub posługiwała się takimi fakturami zakupu komponentów paliw płynnych oraz innych produktów paliwowych, wiedząc, iż nie odzwierciedlają one rzeczywistych transakcji oraz potwierdzają dokonywanie nie mających miejsca operacji handlowych, i tak:

- w październiku 2001r. wystawiła i wprowadziła do ewidencji sprzedaży faktury dotyczące sprzedaży paliw i komponentów do produkcji paliw płynnych do (...) sp.z o.o. z/s w O. według zestawienia

2001 zakup (...) od (...) S.C.

1. (...) Z dnia 05.10.01 Na kwotę 483 870,30 zł

2. (...) Z dnia 05.10.01 Na kwotę 531 505,20 zł

3. (...) Z dnia 05.10.01 Na kwotę 499 414,32 zł

4. (...) Z dnia 05.10.01 Na kwotę 464 064,21 zł

5. (...) Z dnia 11.10.01 Na kwotę 1 043 795,40 zł

6. (...) Z dnia 24.10.01 Na kwotę 1 124 754,60 zł

na łączną kwotę 4 147 404,03 zł,

- w okresie od lipca do września 2001r. wprowadziła do ewidencji zakupów faktury dotyczące zakupu paliw i komponentów do produkcji paliw od podmiotów (...) sp. z o.o. według zestawienia 2001 r. sprzedaż do (...) s.c. F. L., G. Ś.

Na łączną kwotę 18 342 839,10 zł

które to transakcje w rzeczywistości nie miały miejsca i służyły do ukrycia produkcji paliw płynnych z pominięciem opodatkowania podatkiem akcyzowym prowadzonej przez B. L., rzeczywistego obiegu towarów, a tym samym utrudnienie organom skarbowym ustalenia rzeczywistego charakteru i rozmiaru prowadzonej przez grupę przestępczą działalności,

a nadto w sierpniu 2001 roku w C. jako właścicielka firmy (...) z siedzibą w C. ul. (...), działając w ramach zorganizowanej grupy przestępczej w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wspólnie i w porozumieniu z B. L. oraz innymi osobami, wystawiła do firmy (...) sp. z o.o. z/s w O. fakturę nr (...) z dnia 2.08.01 na kwotę 508 971,19 zł

wiedząc, że dokumentuje ona nie mające miejsca transakcje gospodarcze i służy do ukrycia produkcji paliw płynnych z pominięciem opodatkowania podatkiem akcyzowym prowadzonej przez B. L., rzeczywistego obiegu towarów, a tym samym utrudnienie organom skarbowym ustalenia rzeczywistego charakteru i rozmiaru prowadzonej przez grupę przestępczą działalności, tj. przestępstwa z art. 271 § 1 i 3 k.k. art. 273 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. wymierzył jej karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

XII. na podstawie art. 41 § 2 k.k., orzekł wobec oskarżonej F. L. (1) zakaz prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami na okres 2 (dwóch) lat;

XIII. uznał oskarżonego **R. L.** za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w punkcie **XII** części wstępnej wyroku, z tym ustaleniem, że w skład zorganizowanej grupy wchodził: B. L., A. K. (1), M. W., A. F., E. S., J. P. oraz inne osoby, to jest przestępstwa z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 271 § 1 i 3 k.k. i art. 273 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

XIV. na podstawie art. 41 § 1 k.k., orzekł wobec oskarżonego R. L. zakaz zajmowania wszelkich stanowisk związanych z produkcją paliw oraz prowadzeniem spraw finansowych podmiotów gospodarczych, których przedmiotem działalności jest obrót paliwami płynnymi okres 3 (trzech) lat;

XV. uznał oskarżonego **M. W.** za winnego popełnienia czynu opisanego w punkcie **XIII** części wstępnej wyroku, eliminując z jego opisu znamię przekroczenia uprawnień jako Prezesa Zarządu (...) sp. z o.o., przyjmując, że działał przy tym w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, w skład której wchodził: B. L., A. K. (1), J. P., A. F., E. S., oraz inne osoby, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wystawił w sposób nierzetelny faktury w imieniu (...) sp. z o.o., wymienione w części wstępnej wyroku, potwierdzające niemające miejsca transakcje sprzedaży komponentów paliw płynnych oraz innych produktów paliwowych, nadto posługiwał się nierzetelnymi fakturami sprzedaży wymienionymi w części wstępnej wyroku, - narażając tym samym Skarb Państwa na uszczuplenie podatku VAT oraz w okresie od 31 października 2001 r. do kwietnia 2002 r. podatku akcyzowego w wielkiej kwocie nie mniejszej niż 1 000 000 zł, to jest przestępstwa z art. 271 § 1 i 3 k.k. i art. 273 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

XVI. na podstawie art. 41 § 2 k.k., orzekł wobec oskarżonego M. W. zakaz prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami na okres 2 (dwóch) lat;

XVII. uznał oskarżoną **M. M.** za winną popełnienia zarzucanego jej czynu, opisanego w punkcie **XIV** części wstępnej wyroku, przyjmując, że działała w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wspólnie i w porozumieniu z A. K. (1) oraz innymi osobami, w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, w skład której wchodził: B. L., A. K. (1), M. W., A. F., E. B., J. P. oraz inne osoby, to jest przestępstwa z art. 271 § 1 i 3 k.k. i art. 273 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. wymierzył jej karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

XVIII. na podstawie art. 41 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonej M. M. zakaz prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami na okres 2 (dwóch) lat;

XIX. uniewinnił oskarżoną **A. P. (1)** od popełnienia zarzucanych jej czynów opisanych w punktach **XV-XVII** części wstępnej wyroku, obciążając w tym zakresie kosztami postępowania Skarb Państwa;

XX. uznał oskarżoną **M. B.** za winną tego, że w okresie od stycznia 2000 r. do 20 kwietnia 2000 r. oraz od 22 września 2000 r. do marca 2002 r. w C., W., O., U., oraz innych miejscowościach województw: (...), (...), (...), wspólnie i w porozumieniu z B. L., A. K. (1) i innymi osobami będącymi uprawnionymi do wystawienia faktur VAT, działając w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, w skład której wchodził: B. L., A. K. (1), M. W., J. P., A. F., E. S. oraz inne

osoby, w warunkach czynu ciągłego w celu osiągnięcia korzyści majątkowej i wykonując polecenia B. L. przekazywała do podmiotów (...), (...) i innych informacje które miały zawierać wystawiane przez nich faktury i poleciła wystawienie w sposób nierzetelny faktur sprzedaży paliw oraz komponentów do produkcji paliw płynnych, potwierdzających w swej treści nieistniejących transakcji w ten sposób, że przekazywała A. K. (1) informacje które posłużyły do wystawienia poświadczających nieprawdę faktur VAT, w tym:

- w okresie od stycznia 2001 do listopada 2001 r. K. K. (1) do wystawienia faktur VAT w imieniu firmy (...) z/s w C. do firmy (...) sp. Z o.o z/s w O. na łączną kwotę 561 840,86 zł,

- w okresie od sierpnia 2001 do grudnia 2001 J. P. do wystawienia faktur VAT w imieniu firmy (...) sp. Zo.o. z/s w O. do firmy PHU (...) na łączną kwotę 157 413,71 zł,

które to transakcje w rzeczywistości nie miały miejsca i służyły do ukrycia prowadzonej przez B. L. działalności polegającej na produkcji paliw płynnych z pominięciem opodatkowania podatkiem akcyzowym rzeczywistego obiegu towarów, a tym samym utrudnienie organom skarbowym ustalenia rzeczywistego charakteru i rozmiaru prowadzonej przez grupę przestępczą działalności, to jest popełnienia przestępstwa z art. 271 § 1 i 3 k.k. i art. 273 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. wymierzył jej karę 10 (dziesięć) miesięcy pozbawienia wolności;

XXI. na podstawie art. 41 § 1 k.k., orzekł wobec oskarżonej M. B. zakaz zajmowania wszelkich stanowisk związanych z prowadzeniem spraw finansowych podmiotów gospodarczych, których przedmiotem działalności jest obrót paliwami płynnymi na okres 2 (dwóch) lat;

XXII. uznał oskarżonego **D. F. (1)** za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, opisanego w punkcie **XIX** części wstępnej wyroku, z tym ustaleniem, że w skład zorganizowanej grupy wchodził: B. L., A. K. (1), M. W., A. F., J. P., E. S. oraz inne osoby, to jest przestępstwa z art. 271 § 1 i 3 k.k. i art. 273 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

XXIII. na podstawie art. 41 § 1 k.k., orzekł wobec oskarżonego D. F. (1) zakaz zajmowania wszelkich stanowisk związanych z prowadzeniem spraw finansowych podmiotów gospodarczych, których przedmiotem działalności jest obrót paliwami płynnymi na okres 2 (dwóch) lat;

XXIV. uznał oskarżonego **R. P.** za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, opisanego w punkcie **XX** części wstępnej wyroku, przyjmując, że czynu tego się dopuścił w okresie od stycznia 2000 r. do 16 października 2001 r., działając wspólnie i w porozumieniu z A. J. (1) oraz innymi osobami, w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, w skład której wchodził: B. L., A. K. (1), M. W., A. F., J. P., E. S., oraz inne osoby, poświadczając nieprawdę w wystawianych fakturach sprzedaży paliw płynnych, potwierdzając w ich treści dokonywanie nie mających miejsca operacji handlowych, i tak:

- we wskazanym okresie w fakturach wystawianych dla (...) sp. z o.o. z siedzibą w U. i W. o łącznej wartości brutto 105 974 254,92 zł

przy czym faktury te odzwierciedlały nie mające miejsca przepływy towarów w postaci paliw płynnych oraz ich komponentów, a nadto używali poświadczających nieprawdę dokumentów w postaci faktur VAT wystawionych przez (...) sp. z o.o. na łączną wartość brutto 99 504 365,37 zł wprowadzając je do dokumentacji firmy (...), to jest przestępstwa z art. 271 § 1 i 3 k.k. i art. 273 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

XXV. na podstawie art. 41 § 2 k.k., orzekł wobec oskarżonego R. P. zakaz prowadzenia działalności gospodarczej związanej z oceną ryzyka i szacowaniem poniesionych strat na okres 2 (dwóch) lat;

XXVI. uznał oskarżonego **A. J. (1)** za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, opisanego w punkcie **XXI** części wstępnej wyroku, przyjmując, że czynu tego się dopuścił w okresie od stycznia 2000 r. do 16 października 2001 r., działając wspólnie i w porozumieniu z R. P. oraz innymi osobami, w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, w skład której wchodził: B. L., A. K. (1), M. W., A. F., J. P. oraz inne osoby, poświadczal nieprawdę w wystawianych fakturach sprzedaży paliw płynnych, potwierdzając w ich treści dokonywanie nie mających miejsca operacji handlowych, i tak:

- we wskazanym okresie w fakturach wystawianych dla (...) sp. z o.o. z siedzibą w U. i W. o łącznej wartości brutto 105 974 254,92 zł

przy czym faktury te odzwierciedlały nie mające miejsca przepływy towarów w postaci paliw płynnych oraz ich komponentów, a nadto używali poświadczających nieprawdę dokumentów w postaci faktur VAT wystawionych przez (...) sp. z o.o. na łączną wartość brutto 99 504 365,37 zł wprowadzając je do dokumentacji firmy (...), to jest przestępstwa z art. 271 § 1 i 3 k.k. i art. 273 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

XXVII. na podstawie art. 41 § 2 k.k., orzekł wobec oskarżonego A. J. (1) zakaz prowadzenia działalności gospodarczej związanej z oceną ryzyka i szacowaniem poniesionych strat na okres 2 (dwóch) lat;

XXVIII. na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. umorzył postępowanie w stosunku do **S. K.**, obciążając w tym zakresie kosztami postępowania Skarb Państwa;

XXIX. na podstawie art. 69 § 1 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. warunkowo zawiesił wykonanie wymierzonych kar pozbawienia wolności:

-wobec oskarżonego J. P. na okres próby lat 3 (trzech),

-wobec oskarżonej A. F. na okres próby lat 2 (dwóch);

-wobec oskarżonego G. Ś. (1) na okres próby lat 2 (dwóch),

-wobec oskarżonej F. L. (1) kary na okres próby lat 3 (trzech);

-wobec oskarżonego R. L. na okres próby lat 3 (trzech),

-wobec oskarżonego M. W. na okres próby lat 3 (trzech),

-wobec oskarżonej M. M. kary na okres próby lat 3 (trzech);

-wobec oskarżonej M. B. na okres próby lat 2 (dwóch),

-wobec oskarżonego D. F. (1) na okres próby lat 2 (dwóch),

-wobec oskarżonego R. P. na okres próby lat 3 (trzech),

-wobec oskarżonego A. J. (1) na okres próby lat 3 (trzech);

XXX. na podstawie art. 73 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. oddał w okresie próby pod dozór kuratora oskarżonych: J. P., A. F., G. Ś. (1), F. L. (1), R. L., M. W., M. M., M. B., D. F. (1), R. P. i A. J. (1);

XXXI. na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczył oskarżonym:

- 1) J. P. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres jego zatrzymania i tymczasowego aresztowania od dnia 12 lutego 2004r. do dnia 22 grudnia 2004r.,
- 2) A. F. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres jej zatrzymania i tymczasowego aresztowania od dnia 13 stycznia 2004r. do dnia 1 lipca 2004r.
- 3) G. Ś. (1) na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres jego zatrzymania i tymczasowego aresztowania od dnia 9 maja 2005r. do dnia 4 sierpnia 2005r.,
- 4) R. L. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres jego zatrzymania i tymczasowego aresztowania od dnia 25 maja 2005r. do dnia 4 sierpnia 2005r.,
- 5) M. B. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres jej zatrzymania od dnia 22 marca 2005 r. godz. 6:45 do dnia 23 marca 2005 r. godz. 13:25
- 6) D. F. (1) na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres jego zatrzymania od dnia 12 lipca 2005r. do dnia 13 lipca 2005r.,
- 7) R. P. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres jego zatrzymania w dniu 5 października 2004 r.,
- 8) A. J. (1) na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres jego zatrzymania w dniu 5 października 2004 r.,

XXXII. zarządził pozostawienie w aktach sprawy dokumentów wyszczególnionych w wykazie dowodów rzeczowych: Drz 31/05 (k. 9249), Drz 26/05 (k. 9251), Drz 32/05 (k. 9453), Drz 33/05 (k. 9455), Drz 34/05 (k. 9457), Drz 35/05 (k. 9459), Drz 36/05 (k. 9461), Drz 44/05 (k. 9797, 10139), nr I/22/06 (k. 10089, nr II/27/06 (k. 10272), nr IV/33/06 (k. 10293), nr V/34/06 (k. 10311-10314), nr VI/35/06 (k. 10314-10315), nr VII/48/06 (k. 10387), nr VIII/50/06 (k. 10432-10444), XI/60/06 (k. 11027), Wykaz nr XII/61/06 (k. 11044), nr XIII/62/06 (k. 11091), nr XIV/71/06 (k.11565-11569);

XXXIII. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata J. W. kwotę 5.166,00 zł (w tym podatek VAT) tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oskarżonemu A. K. (1);

XXXIV. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata A. B. kwotę 5.313,60 zł (w tym podatek VAT) tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oskarżonej A. P. (1);

XXXV. zasądził od oskarżonych: B. L., A. K. (1), J. P., A. F., G. Ś. (1), F. L. (1), R. L., M. W., M. M., M. B., D. F. (1), R. P., A. J. (1) na rzecz Skarbu Państwa zwrot kosztów postępowania na nich przypadających, w tym opłatę:

- 1) od B. L. – w kwocie 400 zł,
- 2) od A. K. (1) – w kwocie 180 zł,
- 3) od J. P. – w kwocie 180 zł,
- 4) od A. F. – w kwocie 180 zł,
- 5) od G. Ś. (1)– w kwocie 180 zł,
- 6) od F. L. (1)– w kwocie 180 zł,
- 7) od R. L.– w kwocie 180 zł,
- 8) od M. W. – w kwocie 180 zł,
- 9) od M. M. – w kwocie 180 zł,

- 10) od M. B.– w kwocie 180 zł,
- 11) od D. F. (1)– w kwocie 180 zł,
- 12) od R. P.– w kwocie 180 zł,
- 13) od A. J. (1)– w kwocie 180 zł.

Wymieniony wyrok zaskarżył apelacją obrońca z wyboru B. L. adw. B. K. w zakresie punktów I, II i XXXV części rozstrzygającej, zarzucając:

1. obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć istotny wpływ na treść wyroku, tj.:

- art. 17§1 pkt 6 KPK poprzez jego niezastosowanie i nieumorzenie postępowania w sytuacji przedawnienia karalności czynów z art. 271§1 KK i art. 273 KK, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą,
- art. 17§1 pkt 9 KPK poprzez jego niezastosowanie i orzeczenie za okres nieobjęty aktem oskarżenia, tj. za okres od grudnia 1998 r. do grudnia 1999 r., co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą,
- art. 167 KPK poprzez zaniechanie przeprowadzenia dowodu z przesłuchania F. i P. L. oraz z protokołów rozpraw dołączonych do akt sprawy Sądu Okręgowego w Częstochowie II K 25/14,
- art. 167 KPK poprzez zaniechanie przeprowadzenia dowodu z dokumentu w postaci wyroku z uzasadnieniem wydanego przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia Śródmieście V K 2503/07,
- art. 7 KPK poprzez błędną i dowolną ocenę materiału dowodowego zebranego w sprawie, a konkretnie odmowę wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonego, który w spójny, logiczny i konsekwentny sposób opisywał schemat i zasady prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej oraz jego powiązań i współpracy z innymi podmiotami gospodarczymi, w tym zarządzanymi przez współoskarżonych, co doprowadziło do poczynienia w sprawie błędnych ustaleń faktycznych,
- art. 7 KPK poprzez błędną i dowolną ocenę materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, a konkretnie odmowę wiarygodności wyjaśnieniom A. K. (1) i J. P., którzy w spójny i logiczny sposób wyjaśnili przyczyny złożonych przez siebie wyjaśnień w postępowaniu przygotowawczym oraz wyjaśnił schemat i zasady powiązań i współpracy prowadzonych przez siebie przedsiębiorstw z innymi podmiotami gospodarczymi, w szczególności z przedsiębiorstwem oskarżonego, co doprowadziło do poczynienia w sprawie błędnych ustaleń faktycznych,
- art. 366§1 KPK w zw. z art. 413§2 pkt 1 KPK poprzez niewyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy i zaniechanie dokładnego określenia przypisanego oskarżonemu czynu przez wskazanie, jakie konkretnie faktury B. L. polecał wystawiać i przyjmować,
- art. 366§1 KPK w zw. z art. 413§2 pkt 1 KPK poprzez niewyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy i zaniechanie dokładnego określenia wysokości uzyskanej korzyści majątkowej, która należy do znamion czynu z art. 271§3 KK,
- art. 424§1 pkt 1 KPK przez niewskazanie w uzasadnieniu wyroku przyczyn, które legły u podstaw nieuznania dowodów przemawiających na korzyść oskarżonego.

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający istotny wpływ na jego treść, wynikający z wadliwej oceny materiału dowodowego i wyrażający się w przyjęciu, że oskarżony polecał, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wystawiać w nierzetelny sposób faktury kupna i sprzedaży paliw oraz komponentów do ich produkcji, potwierdzając w ich treści transakcje, które nie miały miejsca, gdy prawidłowo oceniony materiał dowodowy powinien prowadzić do odmiennego wniosku.

3. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający istotny wpływ na jego treść, wynikający z wadliwej oceny materiału dowodowego i wyrażający się w przyjęciu, że oskarżony wypełnił swoim zachowaniem znamiona czynu z art. 271§3 KK, gdy postępowanie nie wykazało uzyskania korzyści majątkowej.

4. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 410 w zw. z art. 424§2 KPK poprzez nieprzyjęcie za podstawę rozstrzygnięcia całokształtu okoliczności ujawnionych w sprawie i pominięcie wywiadu kuratorskiego przeprowadzonego wobec oskarżonego oraz okoliczności łagodzących mających wpływ na wymiar kary polegających na pominięciu faktu, że oskarżony przed, jak i po upływie okresu objętego aktem oskarżenia nie popełnił żadnych czynów zabronionych.

5. rażąco niewspółmierność kary na podstawie art. 438 pkt 4 KPK.

W konkluzji skarżący wniósł o wyeliminowanie z opisów czynów okresu objętego przedawnieniem oraz kwalifikacji prawnej z art. 271§1 KK i art. 273 KK, a w pozostałym zakresie uniewinnienie oskarżonego.

Wyrok zaskarżył także obrońca z urzędu A. K. (1) adw. J. W. w zakresie dotyczącym punktów III, IV i XXXV pkt 2 części rozstrzygającej, zarzucając:

1. błędy w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mające istotny wpływ na jego treść, poprzez przyjęcie, że:

- oskarżony działając w porozumieniu z innymi osobami oraz w ramach zorganizowanej grupy przestępczej wypełnił znamiona przestępstwa z art. 271§1 i 3 KK i art. 273 KK w zw. z art. 11§2 KK i art. 12 KK i art. 65§1 KK, gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy, m.in. wyjaśnienia oskarżonego oraz innych współoskarżonych wskazują, że brak jest jakichkolwiek obiektywnych dowodów potwierdzających fakt polecenia innym osobom lub wystawianie i posługiwanie się przez oskarżonego nierzetelnymi fakturami, a zwłaszcza jakiegokolwiek dokumentacji handlowej, która poświadczalaby fakt, że działania oskarżonego były podejmowane wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, zwłaszcza w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, jak również z uwagi na fakt, że wszystkie faktury objęte aktem oskarżenia odzwierciedlały rzeczywisty obrót gospodarczy i przepływ towaru, a żaden dowód nie podważył rzetelności wystawionych faktur,
- oskarżony zwerbował większość podmiotów gospodarczych wymienionych w akcie oskarżenia, gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy, m.in. wyjaśnienia oskarżonego oraz innych współoskarżonych i świadków nie wskazują na podejmowanie w tym celu jakichkolwiek czynności przez oskarżonego.

2. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na jego treść, tj. art. 4 i 7 KPK w zw. z art. 410 KPK, poprzez przekroczenie zasad swobodnej oceny dowodów, zwłaszcza przez:

- dokonanie sprzecznych ustaleń faktycznych, polegających na nieuzasadnionym przyjęciu, że oskarżony wyczerpał znamiona czynu z art. 271§1 i 3 KK i art. 273 KK, gdy takie twierdzenie oparte jest wyłącznie na wyjaśnieniach A. K. (1) i M. W., które zostały przez nich odwołane w toku postępowania sądowego, a brak jest innych dowodów potwierdzających fakt wypełnienia przez oskarżonego znamion powołanych przestępstw,
- dowolne przyjęcie, że w wyniku zachowania oskarżonego opisanego w zarzucanym czynie spowodowane zostało uszczuplenie podatku akcyzowego w kwocie nie mniejszej niż 1.000.000 zł., gdy nie wynika to z żadnego obiektywnego dowodu, w tym opinii biegłego, czy kontroli skarbowej oraz jest sprzeczne z dowodem z opinii prywatnej doradcy podatkowego złożonej w postępowaniu, której sąd nie uwzględnił.

3. rażąco niewspółmierność kary polegającą na wymierzeniu 1 roku pozbawienia wolności bez warunkowego jej zwieszenia oraz orzeczenia 2 letniego zakazu prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami, gdy dotychczasowa postawa oskarżonego oraz okoliczności sprawy przemawiają za orzeczeniem kary łagodniejszej z jednoczesnym zwieszeniem jej wykonania i bez orzekania środka karnego.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego, ewentualnie o zmianę wyroku poprzez orzeczenie kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby oraz bez orzekania środka karnego, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Wyrok zaskarżył obrońca z wyboru A. F. adw. J. D. w zakresie punktu VII, zarzucając:

1. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 KPK poprzez dowolną ocenę materiału dowodowego, tj. wyjaśnień A. F., A. K. (1), M. W., B. L. oraz zeznań J. H., A. G., H. C., M. K. (1), A. P. (2) i w konsekwencji błędne ustalenie, że A. F. działała w zorganizowanej grupie przestępczej i brała udział w procesie wystawiania i przyjmowania faktur VAT prowadzącym do stworzenia fikcyjnego obiegu komponentów do produkcji paliw płynnych, a następnie paliw płynnych, gdy o uczestniczeniu sp. H. I. w realnym obrocie towarowym świadczą następujące okoliczności:

- spółka faktycznie dysponowała (w sensie prawnym) towarem, który nabyła na podstawie faktur, a tym samym faktury odzwierciedlały rzeczywiste wydarzenie gospodarcze,
- spółka odpłatnie korzystała ze zbiorników paliwowych na B. we W., w celu przechowywania nabywanego paliwa, co wynika nie tylko z konsekwentnych wyjaśnień A. F., ale przede wszystkim zeznań J. H., A. G., H. C., M. K. (1), A. P. (2),
- pracownicy (...) przeprowadzający kontrolę w spółce oraz biegli rewidenci sporządzający opinie z badania sprawozdań finansowych spółki za lata 1995-2002, nie stwierdzili żadnych nieprawidłowości przy zawieranych transakcjach,
- F. L. (1) nie postawiono zarzutu, że w październiku 2000 r. przyjęła od sp. (...) (...) fakturę VAT dokumentującą pozorną sprzedaż oleju napędowego w kwocie 2.020.800 zł., który odpowiadałby zarzutowi A. F., będącego podstawą jej skazania.

2. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 KPK poprzez dowolną ocenę materiału dowodowego, tj. wyjaśnień A. F., A. K. (1), M. W., B. L. oraz zeznań J. H., A. G., H. C., M. K. (1), A. P. (2) i w konsekwencji błędne ustalenie, że A. F. miała świadomość, że działa w zorganizowanej grupie przestępczej oraz bierze udział w procesie wystawiania i przyjmowania faktur VAT prowadzącym do stworzenia fikcyjnego obiegu komponentów do produkcji paliw płynnych, a następnie paliw płynnych, gdy oskarżona była przekonana, że uczestniczy w realnym obrocie towarowym, a przekonanie to było uzasadnione, gdyż:

- spółka (...) posiadała zaplecze techniczne (odpłatnie korzystała ze zbiorników paliwowych na B. we W.) oraz merytoryczne (już od 1996 r. handlowała paliwami i prowadziła własną stację paliw) do podjęcia działalności w handlu paliwami,
- od każdej transakcji odprowadzono podatki, w tym VAT,
- w toku kontroli skarbowej nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie udokumentowania i ewidencji transakcji zawartych w 2000 r. pomiędzy spółkami (...),
- biegli rewidenci za lata 1995-2002 wskazywali niezmiennie, że sprawozdania finansowe są prawidłowe i rzetelne.

3. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 271§1 i 3 KK i art. 273 KK w zw. z art. 65§1 KK poprzez ich zastosowanie i przyjęcie, że oskarżona swoim zachowaniem wyczerpała znamiona tych przestępstw, gdy nie można jej przypisać umyślności działania, gdyż miała świadomość uczestniczenia w realnym obrocie towarowym.

4. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 399§1 KPK w zw. z art.6 KPK poprzez uzupełnienie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonej o art. 65§1 KK, bez wcześniejszego uprzedzenia jej o tym, co istotnie naruszyło jej prawo do obrony.

5. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 25§1 KPK w zw. z art. 24§1 KPK poprzez rozpoznanie sprawy w pierwszej instancji przez sąd okręgowy, gdy do jej rozpoznania właściwy jest sąd rejonowy.

Podnosząc wymienione zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie A. F. od czynu przypisanego jej w punkcie VII, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Wyrok zaskarżył w całości obrońca z wyboru G. Ś. (1) adw. M. A., zarzucając:

1. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 11§2 KK w zw. z art. 62§2 KKS w zw. z art. 6§2 KKS w zw. z art. 44§1 KKS, polegającą na błędnej kwalifikacji prawnej zarzuconemu oskarżonemu czynów, co skutkowało nieuwzględnieniem przedawnienia karalności,

2. obrazę przepisów postępowania, tj. art. 410 KPK w zw. z art. 7 KPK poprzez przekroczenie granicy swobodnej oceny dowodów i ich dowolną ocenę, zwłaszcza wyjaśnień A. K. (1) i J. P.,

3. błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść orzeczenia, polegający na przyjęciu, że transakcje pomiędzy s.c. (...) a sp. z o.o M. były fikcyjne.

Podnosząc te zarzuty apelujący wniósł o uniewinnienie oskarżonego, ewentualnie o umorzenie postępowania.

Wyrok zaskarżył obrońca z wyboru R. L. adw. Z. P. co do punktu XIII części rozstrzygającej, zarzucając:

1. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 2§2 KPK, art. 4 KPK, art. 7 KPK, art. 410 KPK, art. 424 KPK, polegającą na:

a) uwzględnieniu jedynie okoliczności, które przemawiają na niekorzyść oskarżonego,

b) nieoparcie się na zasadach prawidłowego rozumowania oraz wiedzy i doświadczenia życiowego, zwłaszcza przez przyjęcie ustaleń wyłącznie na podstawie częściowych wyjaśnień złożonych w śledztwie przez A. K. (1) i M. W., gdy prawidłowa ocena tych dowodów powinna prowadzić do uznania, że wymienione wyjaśnienia nie są konsekwentne, wiarygodne i logiczne oraz spójne z pozostałymi dowodami zebranymi w sprawie,

c) nieprzyjęciu za podstawę wyroku całokształtu okoliczności ujawnionych w trakcie rozprawy głównej, w tym pominięcie dowodów potwierdzających wyjaśnienia R. L.,

d) niedopełnieniu obowiązku zamieszczenia w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku koniecznych elementów, w tym szczegółowego wskazania, jakie fakty sąd uznał za udowodnione lub nieudowodnione.

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku mający wpływ na jego treść, polegający na uznaniu, że R. L. udzielał pomocy M. W. w wystawianiu nierzetelnych faktur VAT, w oparciu o które „tworzył” dokumentację magazynową.

Formułując wymienione zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej R. L. przez uniewinnienie go od zarzucanego mu czynu, ewentualnie o uchylenie wyroku w zaskarżonym zakresie i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Wyrok zaskarżył w całości obrońca z wyboru M. B. adw. M. A. zarzucając:

1. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 11§2 KK w zw. z art. 62§2 KKS w zw. z art. 6§2 KKS w zw. z art. 44§1 KKS, polegającą na błędnej kwalifikacji prawnej zarzuconych oskarżonemu czynów, co skutkowało nieuwzględnieniem przedawnienia karalności,
2. obrazę przepisów postępowania, tj. art. 410 KPK w zw. z art. 7 KPK polegającą na przekroczeniu granicy swobodnej oceny dowodów przez wybiórcze powoływanie się na wyjaśnienia oskarżonej bez pełnego ich kontekstu oraz powoływanie wyjaśnień J. P., który nie posiadał faktycznej wiedzy na temat M. B., w celu wykazania jej winy,
3. błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść orzeczenia, polegający na nieuwzględnieniu okresu urlopu wypoczynkowego w okresie 22 września – 2 listopada 2000 r., podczas którego oskarżona nie pracowała w sp. (...) i nie mogła dokonać zarzucanych jej przestępstw.

Podnosząc te zarzuty apelujący wniósł o uniewinnienie oskarżonej, ewentualnie o umorzenie postępowania.

Wyrok zaskarżył w całości obrońca z wyboru D. F. (1) adw. M. A. zarzucając:

1. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 11§2 KK w zw. z art. 62§2 KKS w zw. z art. 6§2 KKS w zw. z art. 44§1 KKS, polegającą na błędnej kwalifikacji prawnej zarzuconych oskarżonemu czynów, co skutkowało nieuwzględnieniem przedawnienia karalności,
2. obrazę przepisów postępowania, tj. art. 410 KPK w zw. z art. 7 KPK polegającą na dowolnej ocenie dowodów przez przyjęcie, że odwołane wyjaśnienia A. K. (1) oraz ogólnikowe i nieprecyzyjne wyjaśnienia J. P. dotyczące D. F. (1) są wystarczające do skazania przy braku innych dowodów winy tego oskarżonego.

Podnosząc te zarzuty apelujący wniósł o uniewinnienie oskarżonego, ewentualnie o umorzenie postępowania.

Wyrok zaskarżył także oskarżyciel publiczny, tj. Prokurator Okręgowy w Opolu na niekorzyść A. P. (1) (w całości rozstrzygnięcia dotyczącego tej oskarżonej, obejmującego uniewinnienie od czynu z punktu XIX części rozstrzygającej wyroku) oraz na niekorzyść S. K. (w całości rozstrzygnięcia dotyczącego tego oskarżonego, obejmującego umorzenie postępowania o czyn z punktu XXVIII części rozstrzygającej), zarzucając:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, wynikający z jednostronnej i wybiórczej oceny wiarygodności oraz mocy dowodowej wyjaśnień M. W., wyjaśnień A. P. (1) i innego materiału dowodowego, dotyczącego czynów zarzuconych oskarżonej, co skutkowało błędnym ustaleniem, że nie miała świadomości wystawienia fałszywych faktur, a rola oskarżonej sprowadzała się do „mechanicznego wprowadzania danych do faktur”, gdyż nie ma dowodów na jej wiedzę odnośnie do przestępczej działalności jej pracodawców, nie miała też świadomości uczestniczenia w przestępczym procederze, nie miała dostępu do informacji umożliwiających sprawdzenie, czy dana transakcja miała miejsce, informacji o kontroli skarbowej i zajęciu rachunku bankowego, nie była „ogniwem, bez którego nie doszłoby do popełnienia przestępstwa”, które to błędne ustalenia skutkowały niesłusznym uniewinnieniem A. P. (1) od popełnienia wszystkich zarzuconych jej przestępstw.
2. obrazę przepisów postępowania, tj. art. 17§1 pkt 7 KPK w zw. z art. 8§1 KKS mającą wpływ na treść orzeczenia, polegającą na błędnym przyjęciu, że prawomocnie zakończone postępowanie przeciwko S. K. o czyn z art. 56§1 KKS wyrokiem Sądu Rejonowego Katowice – Zachód z 22 stycznia 2010 r., III Ks 11/07 obejmowało ten sam czyn, który został zarzucony temu oskarżonemu w sprawie III K 127/14, który to błąd skutkował umorzeniem postępowania przeciwko oskarżonemu na podstawie art. 17§1 pkt 7 KPK.

Podnosząc te zarzuty apelujący wniósł o uchylenie wyroku w zakresie uniewinnienia A. P. (1) oraz umorzenia postępowania przeciwko S. K. i przekazanie w tym zakresie sprawy Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu zważył, co następuje.

Częściowo zasadna okazała się apelacja oskarżyciela publicznego. Mianowicie w zakresie, w jakim zarzuca się obrazę przepisów postępowania skutkującą umorzeniem postępowania przeciwko S. K. na podstawie art. 17§1 pkt 7 KPK. W pozostałym zakresie apelacja oskarżyciela publicznego oraz apelacje wniesione przez obrońców oskarżonych okazały się niezasadne. Natomiast sąd odwoławczy z urzędu, orzekając poza granicami wniesionych środków odwoławczych zmienił na korzyść A. F., G. Ś. (1), R. L. i D. F. (2) zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchylił nałożone na tych oskarżonych środki karne w postaci zakazu prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami oraz zakazu zajmowania wszelkich stanowisk związanych z produkcją paliw oraz prowadzeniem spraw finansowych podmiotów gospodarczych, których przedmiotem działalności jest obrót paliwami.

Odnośnie do apelacji obrońcy B. L. zważyć należy, że prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego we Wrocławiu z 18.01.2013 r., III K 224/07 został on skazany za przestępstwo z art. 258§3 KK polegające na kierowaniu zorganizowaną grupą przestępczą w skład której wchodził: A. K. (1), A. F., M. W., J. P. oraz zleceniu A. K. (3) stworzenia struktury podmiotów gospodarczych, w skład której wchodziły spółki: W., M., R. i zleceniu J. P. stworzenia struktury takich podmiotów, w skład której wchodziły spółki: M. i (...), za pośrednictwem których B. L. tworzył dokumentację handlową odzwierciedlającą fikcyjne zakupy i sprzedaż paliw płynnych i komponentów do ich produkcji.

U podstaw wymienionego orzeczenia legły ustalenia, że B. L. utrzymywał kontrolę nad całą siecią firm dokonujących fikcyjnego obrotu paliwami płynnymi oraz komponentami do ich produkcji i od niego zależał kształt tej działalności. Decydował on o wprowadzeniu do „łańcucha firm dokonujących fikcyjnego obrotu” kolejnych podmiotów oraz o wyłączeniu z tej działalności podmiotów „spalonych”, tj. takich, którymi „interesowały się” organy ścigania i organy kontroli skarbowej. B. L. planował działania grupy i wydawał stosowne polecenia, a następnie kontrolował ich wykonanie. Sąd Okręgowy we Wrocławiu wymienione ustalenia poczynił na podstawie wyjaśnień A. K. (1), M. W., M. M., E. S., J. P. oraz zeznań A. C., A. P. (3) i D. K.. Natomiast Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z 12.02.2014 r., II AKa 294/13 stwierdził, że wyjaśnienia A. K. (1) i J. P. jednoznacznie potwierdzają popełnienie przez B. L. przestępstwa z art. 258§3 KK. Z wyjaśnień tych osób wynika, że B. L. polecał znalezienie osób gotowych do zarejestrowania firm i brania udziału w „papierowym” obrocie paliwami i ich komponentami. Zresztą B. L. przyznał, że polecał A. K. (1), J. P. i A. F. wystawianie fikcyjnych faktur kupna i sprzedaży paliw i ich komponentów.

Rozpoznając apelację wniesioną przez obrońcę B. L., a także pozostałe apelacje, nie można tracić z pola widzenia, że powodem uchylenia przez Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyrokiem z 12.02.2014 r., II AKa 294/13 wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 18.01.2013 r., III K 224/07 w zakresie czynów B. L. przypisanych mu w punktach III, VII, VIII, IX części rozstrzygającej, a odnoszących się do czynów opisanych odpowiednio w punktach IV, VII, IX, X i XI aktu oskarżenia, była odmienna ocena prawna zachowania B. L.. Według Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu nietrafne i nieprawidłowe było przypisanie temu oskarżonemu popełnienia przestępstw jedynie z art. 62§1 KKS i w związku z tym umorzenie postępowania o te czyny z powodu przedawnienia ich karalności. Zawężenie wartościowania zachowania B. L. tylko do znamion czynu z art. 62§1 KKS uchylało instytucję tzw. idealnego zbiegu czynów karalnych, o której mowa w art. 8§1 KKS. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu nie zakwestionował zatem faktów leżących u podstaw rozstrzygnięcia o odpowiedzialności B. L., ale pominięcie przy wartościowaniu zachowania tego oskarżonego przepisu art. 271§1 i 3 KK.

Przechodząc do szczegółowego omówienia zarzutów zawartych w apelacji obrońcy B. L. stwierdzić należy, że są one oczywiście bezzasadne. Odnośnie do zarzutu obrazę przepisu art. 17§1 pkt 6 KPK poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji zaniechanie umorzenia postępowania o czyn z art. 271§1 KK i art. 273 KK, które uległy przedawnieniu. Stawiając taki zarzut autor apelacji traci z pola widzenia, że sąd pierwszej instancji do wymienionej kwestii odniósł się na s. 115 uzasadnienia wyroku stwierdzając, że „mając na uwadze jedność czynu niezasadne jest wyeliminowanie z opisu czynu oraz kwalifikacji prawnej tych zachowań, które uległy przedawnieniu”. W przepisie art. 11§2 KK wyrażona została wszak zasada odpowiedzialności karnej, według której ten sam czyn może stanowić tylko jedno przestępstwo, niezależnie od ilości przepisów ustawy karnej, które zostały tym czynem naruszone. Czyn sprawcy może bowiem wyczerpywać znamiona określone w jednym przepisie bądź wyczerpywać znamiona określone w dwóch lub więcej przepisach ustawy karnej. Zatem w sytuacji, gdy żaden z wziętych z osobna przepisów nie wyczerpuje całej określonej

znamionami zawartości kryminalnej konkretnego czynu i dopiero wszystkie przepisy razem wzięte obejmują całość stanu faktycznego, oddając w pełni stopień karygodności przestępnego zachowania sprawcy, zastosowanie znajduje konstrukcja tzw. właściwego zbiegu przepisów ustawy (zob. wyr. SN z 22.11.1994 r., II KRN 227/94). Jeżeli więc czyn wyczerpuje znamiona określone w dwóch lub więcej przepisach ustawy karnej, a brak jest podstaw do zredukowania wielości ocen prawnych, sąd skazuje za jedno przestępstwo na podstawie wszystkich zbiegających się przepisów (art. 11§2 KK). Z kolei przedawnienie polega na tym, że w związku z upływem określonego czasu nie można wymierzyć kary za popełnione przestępstwo (art. 101 KK), rozumiane w sposób wynikający z art. 11§1 i 2 KK. Przedawnienie karalności nie odnosi się zatem do poszczególnych przepisów ustawy karnej „składających się” na jedno przestępstwo. Natomiast, w wypadku czynu ciągłego i ciągu przestępstw decydujące znaczenie ma ostatnie zachowanie sprawcy (zob. wyr. SN z 15.11.1976 r., III R 162/76, wyr. SN z 29.01.1992 r., II KRN 423/91 oraz wyr. SN z 15.11.2005 r., IV KK 258/05). Z wymienionych powodów zarzut jest niezasadny.

Odnośnie do zarzutu obrazy art. 17§1 pkt 9 KPK poprzez wyjście poza granice aktu oskarżenia i skazanie B. L. za zachowania, które nie zostały objęte aktem oskarżenia, tj. za okres od grudnia 1998 r. do grudnia 1999 r. Z wymienionego zarzutu wynika, że sąd a quo orzekł o odpowiedzialności karnej B. L. za czyn przypisany mu w punkcie I części rozstrzygającej poza granicami skargi oskarżyciela publicznego. Tymczasem treść zaskarżonego wyroku nie pozostawia wątpliwości, że zarzut jest bezpodstawny. Z rozstrzygnięcia zawartego w punkcie I wynika bowiem, że Sąd Okręgowy we Wrocławiu uznał B. L. za winnego popełnienia czynu opisanego w punkcie I części wstępnej wyroku, popełnionego w okresie od grudnia 1998 r. do kwietnia 2002 r.

Odnośnie do zarzutu obrazy art. 167 KPK poprzez nieprzesłuchanie F. L. (3) i P. L. oraz nieprzeprowadzenie dowodu z treści protokołów rozpraw dołączonych do akt sprawy Sądu Okręgowego w Częstochowie o sygn. II K 25/14. Zważywszy należy, że na rozprawie w dniu 12.12.2016 r. sąd a quo ujawnił wyrok Sądu Okręgowego w Częstochowie z 6.11.2015 r., II K 25/14 (k. 19158 i k. 1921). Tym samym, sąd pierwszej instancji przeprowadził dowód z treści tego wyroku. Wymieniony sąd przeprowadził też dowód z zeznań F. L. (3), które uznał za wiarygodne (s. 103 uzasadnienia wyroku). Na podstawie tego dowodu, sąd ustalił rolę D. F. (2). Mianowicie, że był „zastępcą B. L., który rządził w sp. (...). Pod nieobecność B. L. podejmował też decyzje w sp. S.” (s. 102 uzasadnienia wyroku). Okoliczność, że wymieniony dowód nie został przeprowadzony w sposób bezpośredni, ale w sposób pośredni, o którym mowa w art. 394§2 KPK, nie zmienia faktu, że taki dowód został przeprowadzony. Pośredni sposób przeprowadzenia dowodu wynikał też z zalecenia Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu uczynionego w wyroku z 12.02.2014 r., II AKa 294/13, aby przy ponownym rozpoznaniu sprawy, sąd a quo ograniczył postępowanie dowodowe do wysłuchania oskarżonych oraz przeprowadzenia dowodów z treści dokumentów. Formułując omawiany zarzut, w żaden sposób nie wykazano też wpływu wskazanego uchybienia na treść zaskarżonego wyroku. To wszystko przekonuje o niezasadności tego zarzutu.

W taki sam sposób należy ocenić zarzut obrazy art. 167 KPK poprzez zaniechanie przeprowadzenia dowodu z treści wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia Śródmieście z dnia 21.09.2010 r., V K 2503/07. Przypomnieć należy, że zarzut obrazy art. 167 KPK poprzez zaniechanie przeprowadzenia dowodu z treści wymienionego wyroku został sformułowany już wcześniej, w apelacji od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 18.01.2013 r., III K 224/07. Zarzut ten został uznany za chybiony. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z 12.02.2014 r., II AKa 294/13 stwierdził, że prawomocne skazanie A. K. (1) za kierowanie zorganizowaną grupą przestępczą nie uchyła odpowiedzialności B. L., gdyż odpowiada on za własne postępowanie, w granicach swojego zamiaru, niezależnie od oceny zachowania A. K. (1). B. L., polecając A. K. (1) poszukiwanie osób gotowych brać udział w fikcyjnym obrocie paliwami płynnymi i komponentami do ich produkcji, przekazując tym osobom nieprawdziwe dane do wpisania na fakturach VAT kupna lub sprzedaży wymienionych towarów oraz na innych dokumentach finansowo – księgowych, kierując działaniami zwerbowanych osób za pośrednictwem A. K. (1), wypełnił swoim zachowaniem znamiona przestępstwa z art. 258§3 KK.

Bezzasadne są oba zarzuty obrazy przepisu art. 7 KPK poprzez dowolną ocenę materiału dowodowego, a zwłaszcza danie wiary wyjaśnieniom A. K. (1) i J. P. oraz uznanie za niewiarygodne wyjaśnień B. L.. Zważywszy więc należy, że sąd a quo uznał za wiarygodne wyjaśnienia J. P., gdyż znajdują one potwierdzenie w wyjaśnieniach A. K. (1) i dokumentach z kontroli skarbowych. Z wyjaśnieniami J. P. są też zgodne wyjaśnienia M. W. złożone w postępowaniu

przygotowawczym. Natomiast wyjaśnienia A. K. (1) sąd uznał za wiarygodne, gdyż znajdują one potwierdzenie w wyjaśnieniach M. W., J. P., M. M., E. S. oraz w zeznaniach A. C., A. P. (3) i D. K., a także w dowodach z dokumentów, zwłaszcza w fakturach VAT i dokumentacji z przeprowadzonych kontroli skarbowych. Za wiarygodne uznał sąd jedynie wyjaśnienia A. K. (1) z postępowania przygotowawczego, gdyż zawierają one szczegóły, które nie były znane organom ścigania.

Na podstawie wyjaśnień A. K. (1) złożonych w postępowaniu przygotowawczym sąd pierwszej instancji ustalił fakty dotyczące fikcyjnego obrotu paliwami płynnymi i komponentami do ich produkcji, opisane w części opisowej (ustalającej) zaskarżonego wyroku. Opisuując okoliczności dotyczące tego procederu, sąd a quo powołał dowody z wyjaśnień innych oskarżonych, z zeznań świadków oraz z treści dokumentów, które wspierały wyjaśnienia A. K. (1).

Przypomnieć także należy, że tożsame zarzuty podnoszone były pod adresem oceny wyjaśnień B. L. dokonanej przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu w wyroku z 18.01.2013 r. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z 12.02.2014 r. uznał je za niezasadne podkreślając, że za uznaniem za wiarygodne wyjaśnień A. K. (1) z postępowania przygotowawczego świadczy szczegółowość wypowiedzi tego oskarżonego i podawanie okoliczności wcześniej nieznanymi, obciążanie nie tylko B. L. i innych osób, ale także siebie. Poza tym, przekonanie o pociągnięciu B. L. do odpowiedzialności zostało ukształtowane nie tylko na podstawie wyjaśnień A. K. (1), ale także wyjaśnień M. W., M. M., E. S. i J. P..

Według apelacji obrońcy B. L. wyjaśnienia tego oskarżonego są konsekwentne, spójne i logiczne oraz zbieżne z wyjaśnieniami J. P. złożonymi w postępowaniu sądowym, a także wsparte wyrokiem Sądu Okręgowego w Częstochowie, który uniewinnił B. L. i J. P. od popełnienia przestępstw dotyczących wystawiania „pustych faktur”. W apelacji podnosi się, że odmawiając wiary wyjaśnieniom B. L. sąd dokonał błędnej i dowolnej oceny materiału dowodowego, naruszając art. 7 KPK.

Poza wyrażeniem przekonania, że wiarygodne są wyjaśnienia B. L. oraz wyjaśnienia A. K. (1) i J. P. złożone w postępowaniu sądowym, w apelacji nie podaje się okoliczności wskazujących, że istotnie sąd a quo uchybił zasadzie swobodnej oceny dowodów. Tymczasem, art. 7 KPK chroni swobodę organu procesowego w dochodzeniu do określonego przekonania, oczywiście pod warunkiem przestrzegania ustawowych wymogów oceny dowodów. W orzecznictwie SN ugruntowany jest pogląd, że „przekonanie sądu o wiarygodności lub niewiarygodności określonych dowodów pozostaje pod ochroną zasady wyrażonej w art. 7 KPK tylko wtedy, gdy spełnione są następujące warunki: 1) uwzględnienie całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej (art. 410 KPK), 2) w granicach respektujących zasadę prawdy (art. 2§2 KPK), 3) rozważenie wszystkich okoliczności zgodnie z zasadą obiektywizmu wyrażoną w art. 4 KPK oraz 4) wyczerpującego i logicznego – z uwzględnieniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego – uzasadnienia przekonania sądu zgodnie z art. 424§1 pkt 1 KPK (zob. wyr. SN z 16.12.1974 r., Rw 618/74; wyr. SN z 22.02.1996 r., II KRn 199/05; wyr. SN z 23.07.2003 r., V KK 375/02).

Sytuacja, w której sąd dysponuje dowodami wskazującymi na niedające się ze sobą pogodzić wersje zdarzenia, występuje w praktyce dość często. Rzeczą sądu jest wówczas dokonanie ustaleń wynikających z dowodów, które uznaje za wiarygodne i wzajemnie się uzupełniające, co musi prowadzić do odrzucenia dowodów niezgodnych z przyjętą wersją.

Ocena dowodów odmienna od przyjętej przez sąd a quo i korzystna dla oskarżonego jest prawem obrońcy. Nie wynika jednak stąd samo przez się, że ocena dowodów dokonana przez sąd orzekający w sprawie jest dowolna (zob. wyr. SN z 3.09.2002 r., V KK 15/02). Bez wykazania, że ocena dowodów dokonana przez sąd orzekający w sprawie jest sprzeczna z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, strona procesowa nie uzyskuje uprawnienia do podważenia stanowiska sądu (zob. wyr. SN z 18.06.1999 r., III KK 112/97; wyr. SN z 9.04.1997 r., IV KKn 103/96). Dopiero wtedy, gdy strona wykaże, że sąd nie spełnił wymienionych kryteriów swobodnej oceny dowodów, kwestionowanie rozstrzygnięcia powinno doprowadzić do zmiany albo do uchylenia orzeczenia i wydania orzeczenia następczego.

Kontrola instancyjna dowodów z natury nie obejmuje sfery przekonania sędziowskiego, jaka wiąże się z bezpośredniością przesłuchania tzw. osobowych źródeł dowodowych, sprowadza się zaś do sprawdzenia, czy ocena ta wykazuje błędy natury faktycznej (niezgodność z treścią dowodu lub pominięcia pewnych dowodów) lub logicznej

(błędu w rozumowaniu i wnioskowaniu) albo, czy nie jest sprzeczna z doświadczeniem życiowym lub wskazaniami wiedzy. Dokonanie przez sąd odwoławczy nowej, odmiennej oceny dowodów jest uzasadnione tylko wówczas, gdy w wyniku kontroli odwoławczej stwierdzona zostanie dowolność oceny poczynionej przez sąd pierwszej instancji (pomijając kwestię nowych dowodów). Jeżeli zaś ocena dowodów dokonana przez sąd pierwszej instancji jest zgodna z dyrektywami wyrażonymi w art. 7 KPK, nie ma podstaw do jej zmiany w postępowaniu odwoławczym (zob. wyr. SN z 11.02.2004 r., IV KK 323/03; wyr. SN z 22.09.2003 r., IV KK 269/03). Dodać należy, że braki uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie dowodzą jeszcze wadliwości oceny dowodów dokonanej przez sąd a quo. Prawdliwość oceny dowodów zależy wszak od przestrzegania przy jej dokonywaniu wymagań określonych w art. 7 KPK, nie zaś od tego, czy w uzasadnieniu omówiono dowody, niezależnie od sposobu, w jaki to uczyniono.

Podkreślić należy jeszcze jedną kwestię. Mianowicie, nie podlega dyskusji, że jednego dowodu, np. zeznań świadka czy wyjaśnień oskarżonego, nie wolno w całości uznać za wiarygodny i zarazem za niewiarygodny, gdyż narusza to zasadę poprawnego rozumowania (zasadę niesprzeczności). Nie oznacza to jednak, że nie wolno ocenić jednego dowodu jako częściowo wiarygodnego i częściowo niewiarygodnego, gdyż świadek (oskarżony) może mylić się albo podawać nieprawdę w pewnych fragmentach swej wypowiedzi, a w pozostałych fragmentach pozostawać w zgodzie z rzeczywistością (zob. M. Cieślak, Głosa do wyr. SN z 6.10.1976 r., Rw 343/76, OSPiKA 1977/7-8/347-349). W praktyce często zdarza się, że oskarżony składa wyjaśnienia tylko w części prawdziwe, co nie pociąga za sobą konieczności zdyskwalifikowania całych wyjaśnień. W takim zaś wypadku, sąd obowiązany jest wykazać dlaczego daje wiarę jedynie części wyjaśnień, a odmawia wiary wyjaśnieniom w pozostałej części.

Odnosnie do zarzutu obrazy przepisu art. 366§1 KPK i art. 413§2 pkt 1 KPK poprzez niedokładne określenie czynu przypisanego oskarżonemu, w apelacji wskazuje się, że sąd nie wyjaśnił wszystkich istotnych okoliczności sprawy i zaniechał dokładnego opisu przypisanych oskarżonemu czynów o to, jakie konkretnie (zidentyfikowane z daty, numery i wartości faktury) oskarżony przyjmował i polecał wystawiać. Wskazuje się, że w kilku wypadkach sąd nie ustalił okresu rzekomego popełnienia czynu (czyn I części wstępnej, str. 2 wyroku, gdzie są wymienione faktury sp. P. na rzecz sp. M., str. 3 wyroku, gdzie są wymienione faktury sp. W. na rzecz sp. M. oraz faktury sp. R. na rzecz sp. M., str. 4 wyroku, gdzie są wymienione faktury sp. G. na rzecz sp. M.). Według apelacji, konsekwencją wymienionych uchybień jest brak możliwości ustalenia, do jakich konkretnie faktur oskarżony i jego obrońca mają się odnieść; jak oskarżony ma ustosunkować się do zarzutu, że polecił wystawić faktury w imieniu sp. P. o łącznej wartości 64.477.626 zł. netto, skoro sąd nie ustalił, ile było tych faktur, o jakich numerach i o jakiej dacie?

Zważyć zatem należy, że wskazane nieprawidłowości dotyczą faktur wystawionych przez różne podmioty na rzecz sp. M.. Z ustaleń sądu dokonanych na podstawie wyjaśnień A. K. (1), M. W. i E. S. wynika, że rolą wymienionej spółki było pośredniczenie w fikcyjnym obrocie paliwami płynnymi i komponentami do ich produkcji oraz wystawianie nieprawdziwych faktur VAT. Schemat obiegu nieprawdziwych dokumentów wyglądał w ten sposób, że sp. W. wystawiała na rzecz sp. M. faktury sprzedaży komponentów do produkcji paliw. Następnie sp. M. wystawiała na rzecz sp. P. faktury sprzedaży tych komponentów, po czym sp. P. wystawiała na rzecz sp. M. faktury sprzedaży paliwa. W rzeczywistości, paliwo dostarczane było do sp. W. lub sp. (...), a wystawione faktury dokumentowały jedynie fikcyjny obrót wymienionymi towarami. W imieniu sp. P. faktury VAT wystawiali R. P. i A. J. (1) (s. 24-26 uzasadnienia wyroku). Fikcyjny obrót fakturowy miał miejsce także pomiędzy sp. M., a spółkami (...). Rolą sp. G. było bowiem przyjmowanie faktur VAT wystawionych przez sp. M. i sp. R. na sprzedaż komponentów do produkcji paliw, a następnie wystawianie na wymienione spółki sprzedaży paliwa (s. 29-31 uzasadnienia wyroku).

Wbrew zarzutowi apelacji, wskazane w apelacji nieprawidłowości nie ograniczyły możliwości sprawowania przez oskarżonego materialnej obrony i kwestionowania ustalonego przez sąd a quo procederu. Oskarżony mógł zaprzeczać (co zresztą czynił) fikcyjności obrotu paliwami i komponentami pomiędzy sp. M. i wymienionymi spółkami. Z tego względu stwierdzić należy, że w apelacji nie wykazano, aby opisane nieprawidłowości ograniczyły prawo do obrony oskarżonego. Skoro sąd pierwszej instancji ustalił, że obrót paliwami komponentami pomiędzy sp. M. i pozostałymi spółkami był fikcyjny, istotnego znaczenia nie miały uchybienia, o których mowa w zarzucie apelacji. W apelacji, nie wykazano też, aby opisane nieprawidłowości miały znaczenie dla treści zaskarżonego wyroku.

Odnosząc do zarzutu obrazy art. 366§1 KPK i art. 413§2 pkt 1 KPK poprzez niedokładne określenie wysokości korzyści majątkowej odniesionej przez B. L., w apelacji wskazuje się, że kwestia ta ma istotne i fundamentalne znaczenie, gdyż uzyskanie korzyści majątkowej należy do znamion typu przestępstwa z art. 271§3 KK, które zostało przypisane temu oskarżonemu.

Wbrew wywiadowi apelacji, korzyść majątkowa nie stanowi skutku zachowania sprawcy opisanego w znamionach strony przedmiotowej typu czynu zabronionego z art. 271§3 KK. Dla przyjęcia, że znamiona tego przestępstwa zostały przez sprawcę zrealizowane konieczne jest, aby osiągnięcie korzyści majątkowej lub osobistej było celem, a nie skutkiem zachowania sprawcy. Wymienione przestępstwo należy wszak do tzw. przestępstw kierunkowych. Zamiar kierunkowy (*dolus coloratus*) jest elementem strony podmiotowej, a nie strony przedmiotowej omawianego typu przestępstwa. Wymienione znamię dobrze oddaje następujący pogląd SN. Mianowicie, że „funkcjonariusz publiczny lub inna osoba upoważniona do wystawiania dokumentów, którzy poświadczają w nim nieprawdę, co do okoliczności mającej znaczenie prawne, działają w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, jeżeli poświadczają nieprawdę w dokumencie, aby uniknąć grożącej odpowiedzialności materialnej. Uchylenie się od takiej odpowiedzialności przynosi sprawcy wyraźną korzyść majątkową, gdyż powoduje, że z jego majątku nie wychodzą określone wartości majątkowe, które w normalnym biegu rzeczy z tego majątku powinny być zabrane (zob. wyr. SN z 13.08.1976 r., IV KR 148/76). Sąd pierwszej instancji ustalił zaś, że korzyścią majątkową, dla osiągnięcia której działali oskarżeni, a więc także B. L. było przysporzenie majątku poprzez zaniżenie prowadzonej działalności o podatek VAT i podatek akcyzowy, na co zresztą zwraca uwagę sam apelujący. Z tych względów podniesiony zarzut jest niezasadny.

Odnosząc do zarzutu obrazy przepisu art. 424§1 pkt 1 KPK poprzez niewskazanie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przyczyn, które legły u podstaw nieuznania dowodów przemawiających na korzyść oskarżonego stwierdzić należy, że jest on bezpodstawny, gdyż wymienione okoliczności zostały podane na s. 98 uzasadnienia zaskarżonego wyroku. Prawdą jest, że sąd pierwszej instancji skoncentrował się na wskazaniu i omówieniu faktów, które uznał za udowodnione i dowodów, na których w tej mierze się oparł, mniejszą wagę poświęcając wskazaniu i omówieniu faktów, które uznał za nieudowodnione oraz wyjaśnieniu powodów, dla których nie uznał dowodów przeciwnych. Pomimo to, uzasadnienie zaskarżonego wyroku odpowiada wymogom określonym w art. 424§1 pkt 1 i 2 KPK, gdyż w sposób jasny i przekonujący wskazuje na fakty, które sąd a quo uznał za udowodnione i dowody, na których się oparł oraz zawiera wyjaśnienie podstawy prawnej orzeczenia. W polu widzenia sąd odwoławczy miał również to, że stawiając zarzut obrazy przepisu art. 424§1 pkt 1 KPK apelujący całkowicie pominął kwestie wpływu tego uchybienia na treść zaskarżonego wyroku. Poza tym, w apelacji nie podaje się, jakie dowody korzystne dla oskarżonego nie zostały uwzględnione przez sąd a quo. Wymieniony brak czyni zaś niemożliwym skontrolowanie prawidłowości postąpienia sądu w wymienionej kwestii. W każdym razie, co do wyjaśnień B. L. Sąd Okręgowy we Wrocławiu jasno i przekonująco uzasadnił, dlaczego nie dał wiary tym wyjaśnieniom, a tym samym nie uwzględnił tego dowodu przy dokonywaniu ustaleń faktycznych mających znaczenie dla rozstrzygnięcia o odpowiedzialności tego oskarżonego. To wszystko przekonuje, że sformułowany zarzut jest niezasadny.

Sąd pierwszej instancji nie dopuścił się też uchybienia w postaci dokonania błędnych ustaleń faktycznych. Oczywiście bezzasadny jest zarzut wytykający sądowi, że nie ustalił korzyści majątkowej, którą odniósł oskarżony, z powodów które wcześniej podano. Bezzasadny jest także zarzut, że sąd nie ustalił, że B. L. polecał wystawianie nierzetelnych faktur kupna i sprzedaży paliw płynnych i komponentów do ich produkcji, potwierdzając w nich transakcje, które nie miały miejsca. Dość powiedzieć, że z wyjaśnień A. K. (1) i M. W. wynika, że B. L. polecił A. K. (1) werbowanie kolejnych podmiotów, które brałyby udział w fikcyjnym obrocie paliwami płynnymi i komponentami do ich produkcji. Zgodę na włączenie tych podmiotów w strukturę grupy przestępczej podejmował B. L.. W taki sposób pozyskane zostały następujące spółki: (...), C. B., D. (...), E., (...) V., (...), M., P. – (...), R., M., (...), A.. Wystawianie lub przyjęcie faktur przez wymienione spółki odbywało się na polecenie B. L., który ustalał „zapotrzebowanie” na fikcyjne paliwo i komponenty, w zależności od ilości paliwa wyprodukowanego w bazach paliwowych należących do sp. (...) lub sp. W.. M. W. podał, że dane, które miały znaleźć się na fakturach wystawionych przez sp. M. otrzymywał od A. P. (1), która pracowała w spółce (...), należącej do B. L.. Także z wyjaśnień J. P. wynika, że na polecenie B. L. wystawiał on faktury

VAT sprzedaży paliw na rzecz spółek: T., (...) A., PHU (...), D. S., (...), A., S., PHU (...). Również A. F. wystawiła faktury VAT z polecaniem B. L.. Robiła to także A. P. (1).

Bezasadny okazał się zarzut rażącej niewspółmierności kary wymierzonej B. L.. Z zarzutu apelacji wynika, że sąd a quo nie uwzględnił wszystkich dyrektyw wymiaru kary, a zwłaszcza pominął okoliczności wynikające z wywiadu przeprowadzonego przez kuratora sądowego. Sąd nie uwzględnił też faktu, że oskarżony przed i po upływie okresu objętego aktem oskarżenia nie popełnił żadnego przestępstwa oraz tego, że od popełnienia przez niego zarzuczanych mu przestępstw upłynęło 15 lat.

Zważyć należy, że z uzasadnienia zaskarżonego wyroku na k. 123 wynika, że wymierzając karę B. L. sąd a quo miał na względzie zamiar sprawcy oraz stopień społecznej szkodliwości czynów mu przypisanych, a także istotną rolę oskarżonego w popełnieniu przestępstw oraz fakt, że był on „głównym beneficjentem” korzyści majątkowych osiągniętych z popełnionych przestępstw. Co prawda, sąd pierwszej instancji nie ustalił rozmiarów korzyści majątkowych osiągniętych przez oskarżonego, a jedynie fakt działania w celu osiągnięcia takiej korzyści, gdyż nie było to przedmiotem zarzutu aktu oskarżenia, lecz z okoliczności sprawy ujawnionych w toku postępowania wynika, że proceder tworzenia fałszywych faktów VAT zakupu i sprzedaży paliw płynnych i komponentów do ich produkcji przynosił oskarżonym, a zwłaszcza B. L. korzyści majątkowe. Jako okoliczność obciążającą sąd potraktował wielość czynów przypisanych oskarżonemu oraz ich skalę, a także fakt, że przed ich popełnieniem był prokuratorem. Okolicznością obciążającą była także wcześniejsza karalność oskarżonego. Natomiast wywiad środowiskowy dotyczący oskarżonego znajduje się na k. 18869 i k. 18979. Dowód z treści wywiadu środowiskowego został przez sąd przeprowadzony, lecz nie miał wpływu na wymiar kary wymierzonej B. L.. Fakt niepopełnienia przez oskarżonego kolejnych przestępstw nie został uznany przez sąd a quo jako okoliczność łagodząca wpływająca na wymiar kary. W polu widzenia należy mieć jednak to, że wśród okoliczności, które należy uwzględnić przy wymiarze kary, przepis art. 53§2 KK wymienia „sposób życia przed popełnieniem przestępstwa i zachowania się po jego popełnieniu, a zwłaszcza staranie o naprawienie szkody lub zadośćuczynienie w innej formie społecznemu poczuciu sprawiedliwości”. Pomimo, że okoliczność w postaci „zachowania po popełnieniu przestępstwa” ujęta została w sposób otwarty, to jednak wymieniony przepis wskazuje przykładowe zachowania, konkretyzujące wymienioną okoliczność. Mianowicie naprawienie szkody lub zadośćuczynienie w innej formie społecznemu poczuciu sprawiedliwości. Niepopełnienie nowych przestępstw przez oskarżonego nie może być zaliczone do wymienionej klasy zachowań, gdyż nie stanowi formy zadośćuczynienia społecznemu poczuciu sprawiedliwości, a jedynie postępowanie zgodne z zasadami obowiązującymi w społeczeństwie (wspólnocie). Z tego względu, wymieniony zarzut uznać należy za chybiony.

Przechodząc do apelacji A. K. (1). Autor apelacji zarzucił sądowi pierwszej instancji obrazę przepisów postępowania, tj. art. 4 KPK w zw. z art. 7 KPK i art. 410 KPK poprzez dokonanie ustaleń faktycznych sprzecznych z zebrany materiałem dowodowym, polegających na niezasadnym przyjęciu, że oskarżony wyczerpał znamiona przestępstw z art. 271§1 i 3 KK oraz z art. 273 KK, gdy podstawą takiego ustalenia są wyłącznie wyjaśnienia A. K. (1) i M. W., które zostały przez nich odwołane w postępowaniu sądowym, a brak jest innych dowodów winy oskarżonego. Konsekwencją tego uchybienia jest dokonanie przez sąd błędnych ustaleń faktycznych przez przyjęcie, że oskarżony w porozumieniu z innymi osobami oraz w ramach zorganizowanej grupy przestępczej popełnił wymienione przestępstwa, tym bardziej, że wszystkie fakty objęte aktem oskarżenia odzwierciedlają rzeczywisty obrót gospodarczy, a żaden dowód tego nie podważył, a także przez niezasadne przyjęcie, że oskarżony zwerbował większość podmiotów gospodarczych wymienionych w akcie oskarżenia. Z wymienionych zarzutów wynika zatem, że jeżeli A. K. (1) i M. W. w postępowaniu przygotowawczym złożyli wyjaśnienia, które następnie odwołali, nie są one dowodem, a tym samym, nie mogą stanowić podstawy do dokonywania ustaleń faktycznych. Ponieważ jedynymi dowodami winy A. K. (1) są wyjaśnienia tego oskarżonego oraz wyjaśnienia M. W. złożone w postępowaniu przygotowawczym, które później zostały przez nich odwołane, w sprawie nie ma dowodów winy A. K. (1).

Pogląd wyrażony w treści wymienionych zarzutów świadczy o nierozumieniu zasady swobodnej oceny dowodów, a tym samym współczesnego procesu karnego. Kwestią oczywistą jest, a w każdym razie powinno być to, że wyjaśnienia oskarżonego stanowią środek dowodowy (art. 175§1 KPK). Odwołanie wyjaśnień, czyli zaprzeczenie wcześniej

podanym informacjom nie pozbawia wyjaśnień waloru dowodowego. Sprawia jedynie, że organ procesowy kierując się dyrektywami wyrażonymi w art. 7 KPK musi ocenić złożone wyjaśnienia dając wiarę jednej albo drugiej wersji. Żaden przepis postępowania nie stanowi oraz nie daje podstawy do uznania, że wyjaśnienia, którym oskarżony zaprzeczył, przestają być środkiem dowodowym. Żaden przepis nie różnicuje też wartości dowodowej wyjaśnień, w zależności od etapu procesu, na którym zostały złożone. O wartości dowodowej wyjaśnień oskarżonego, tak samo, jak zeznań świadka, decyduje nie to, w jakim stadium postępowania zostały one złożone, lecz ich treść w konfrontacji z innymi dowodami zebranymi w sprawie (zob. wyr. SN z 20.05.1978 r., V KR 78/78; wyr. SN z 11.07.1977 r., V KR 92/77; wyr. SN z 14.02.1980 r., I KR 10/80; wyr. SN z 20.10.1984 r., III KR 182/84; wyr. SN z 610.1987 r., IV KR 263/87). Dodać należy, że przepisy postępowania nie zawierają w ogóle żadnych dyrektyw nakazujących określone ustosunkowanie się do konkretnych dowodów oraz nie wprowadzają różnic, co do wartości dowodowej poszczególnych środków dowodowych. Dokonując ustaleń faktycznych relewantnych dla rozstrzygnięcia o przedmiocie procesu sąd powinien oprzeć się przede wszystkim na dowodach przeprowadzonych bezpośrednio na rozprawie głównej. Wynika to z zasady bezpośredniości i kontradiktoryjności, a także z prawa oskarżonego do obrony. Zasada bezpośredniości wyraża wszak dyrektywę orzekania na podstawie dowodów przeprowadzonych bezpośrednio na rozprawie głównej, a gdy to jest niemożliwe, orzekanie na podstawie, jak najmniejszej liczby ogniw pośrednich w postępowaniu dowodowym. W procesie dokonywania ustaleń faktycznych ważne jest, aby organ procesowy bezpośrednio zetknął się z dowodami stanowiącymi podstawę ustaleń faktycznych, a podstawę orzekania stanowił środek dowodowy pierwotny, czyli taki, który pochodzi od źródła (osoby lub rzeczy), które bezpośrednio zetknęło się z udowodnianym faktem. Wiąże się z tym uprawnienie oskarżonego do wypowiadania się, co do każdej kwestii podlegającej rozstrzygnięciu (art. 367§1 KPK), co zapewnia mu realizowanie obrony materialnej. Nie oznacza to jednak, że dowody utrwalone w postępowaniu przygotowawczym pozbawione są znaczenia. Służą one do weryfikacji oświadczeń złożonych na rozprawie głównej, gdy dochodzi pomiędzy nimi do sprzeczności, a także, gdy występują faktyczne ograniczenia w przeprowadzeniu dowodu w sposób bezpośredni. Ustawa przewiduje bowiem możliwość odczytywania protokołów wyjaśnień oskarżonego złożonych w tej lub innej sprawie w postępowaniu przygotowawczym lub przed sądem albo w innym postępowaniu przewidzianym przez ustawę (art. 389§1 KPK).

Ponieważ w rozpoznawanej sprawie A. K. (1) i M. W. przed sądem złożyli wyjaśnienia sprzeczne z tymi, które złożyli w postępowaniu przygotowawczym, a nawet zaprzeczyli wcześniejszym wyjaśnieniom, sąd – na podstawie art. 389§1 KPK – odczytał w odpowiednim zakresie ich wyjaśnienia z postępowania przygotowawczego. W ten sposób sąd wprowadził do procesu karnego wyjaśnienia wymienionych oskarżonych z postępowania przedsądowego, choć uczynił to w sposób pośredni, poprzez odczytanie protokołów wyjaśnień. Nie zmiana to jednak postaci rzeczy, że ujawnienie na rozprawie głównej protokołów wyjaśnień wymienionych oskarżonych z postępowania przygotowawczego, umożliwiło wprowadzenie tych dowodów do podstawy faktycznej zaskarżonego wyroku (art. 410 KPK).

Wyjaśnić należy jeszcze jedną kwestię. Mianowicie, przy ocenie dowodów ważną kwestią jest ich wzajemne powiązanie, gdyż pozwala to potwierdzić okoliczności ustalane na podstawie danego dowodu. Często zdarza się bowiem, że oskarżony składa wyjaśnienia tylko w części prawdziwe. Nie pociąga to jednak za sobą konieczności zdyskwalifikowania całych wyjaśnień. Dowód z wyjaśnień oskarżonego (podobnie, jak z zeznań świadka) organ procesowy może ocenić, jako częściowo wiarygodny i częściowo niewiarygodny, ponieważ w pewnych fragmentach swej wypowiedzi może podawać prawdziwe informacje, a w pozostałych fragmentach – nieprawdziwe. W takich wypadkach, organ procesowy opowiadając się za jedną z dwóch wersji zdarzenia musi baczyć, aby nie była ona sprzeczna z innymi dowodami stanowiącymi podstawę do weryfikacji ustaleń faktycznych odnoszących się do określonych fragmentów zdarzenia (zob. wyr. SN z 11.01.1996 r., II KRN 178/95).

Warunkom prawidłowej oceny dowodów, wynikającym z zasady swobodnej oceny dowodów oraz z zasady bezpośredniości sprostał sąd pierwszej instancji. Nie ma wątpliwości, że wyjaśnienia A. K. (1) i M. W. złożone w postępowaniu przygotowawczym zostały prawidłowo ujawnione, w sposób przewidziany przepisem art. 389§1 KPK (okoliczność ta nie jest zresztą przez strony kwestionowana). Sąd a quo poddał ocenie wszystkie przeprowadzone dowody, które ocenił swobodnie, uwzględniając kryteria wskazane w art. 7 KPK, biorąc przy tym pod uwagę okoliczności przemawiające na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonych. Doprowadziło to sąd pierwszej instancji do

ustalenia, że A. K. (1) był „prawą ręką” B. L., jego zaufanym pracownikiem, posiadającym szerokie kompetencje i będącym wykonawcą większości istotnych decyzji podejmowanych przez B. L.. Z polecenia B. L. i po uzyskaniu jego zgody, A. K. (1) zwerbował większość podmiotów, które włączone zostały w strukturę grupy przestępczej i brały udział w fikcyjnym obrocie paliwami płynnymi i komponentami do ich produkcji. Mianowicie spółkami: (...), C. B., D. (...), E., (...) V., T., (...), M., P., P. – (...), G., (...), A., R.. A. K. (1) zlecił też R. P. i A. J. (2) poszukiwanie kolejnych spółek gotowych do brania udziału w tym procederze. Na polecenie A. K. (1) fikcyjne faktury VAT dotyczące kupna i sprzedaży paliw i komponentów wystawiał także A. P. (4) ze sp. T., E. S. ze sp. P., M. W. ze sp. M., A. P. (1) ze sp. W., S. K. ze sp. P. – (...), S. B. ze sp. G., M. K. (2) ze sp. R.. Okoliczności podane przez A. K. (1) w postępowaniu przygotowawczym zostały potwierdzone przez M. W., J. P., M. M., E. S. oraz przez świadków: A. C., A. P. (3), D. K. (s. 94 uzasadnienia wyroku). Na rozprawie w dniu 18 lutego 2008 r. (k. 12873, T. 65) A. K. (1) podał, że polecał A. P. (1) wystawianie faktur, choć nie mówił, czy są to faktury prawdziwe, czy fałszywe. Wystawianie faktur polecał też M. W., który już doskonale wiedział, że są one fałszywe.

Oczywiście bezzasadny jest zarzut apelacji A. K. (1) dotyczący dowolnego ustalenia, że oskarżony spowodował uszczuplenie podatku akcyzowego w kwocie nie mniejszej niż 1.000.000 zł. Wymieniona kwestia nie ma też znaczenia dla treści zaskarżonego wyroku, gdyż A. K. (1) nie został oskarżony o uszczuplenie podatku akcyzowego. Wbrew apelacji, sąd pierwszej instancji nie ustalił, że oskarżony spowodował uszczuplenie w wymienionym podatku, co wynika z rozważań sądu na s. 117 uzasadnienia wyroku.

Bezzasadny jest także zarzut dotyczący rażącej niewspółmierności kary 1 roku pozbawienia wolności, wynikający z braku warunkowego zawieszenia jej wykonania oraz orzeczenia 2 letniego zakazu prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami. Dość powiedzieć, że w orzecznictwie SN dopuszcza się możliwość uznania kary pozbawienia wolności za rażąco niewspółmierną z powodu nieorzeczenia warunkowego zawieszenia jej wykonania (zob. wyr. SN z 9.01.1973 r., V KRN 474/72, OSNKW 1973/6/76). Według autora apelacji, za wymierzeniem oskarżonemu kary pozbawienia wolności w niższym wymiarze oraz dodatkowo z warunkowym zawieszeniem jej wykonania przemawia dotychczasowa postawa tego oskarżonego oraz okoliczności sprawy, zwłaszcza złożenie obszernych wyjaśnień, a także zachowanie po popełnieniu przestępstw, polegające na niepopelnieniu kolejnych przestępstw. Tymczasem wymienione okoliczności zostały uwzględnione przez sąd pierwszej instancji, co zostało odnotowane na k. 124 uzasadnienia wyroku. Mając zatem na względzie, że sąd a quo wymierzając karę A. K. (1) uwzględnił jako okoliczność łagodzącą przyznanie się oskarżonego i złożenie przez niego obszernych wyjaśnień, które pozwoliły w znacznym stopniu na poznanie faktów mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, zarzut odwoławczy uznano za chybiony.

Przechodząc do apelacji A. F.. Sądowi pierwszej instancji zarzucono obrazę przepisów postępowania, tj. art. 7 KPK przez dowolną ocenę wyjaśnień A. F., A. K. (1), M. W., B. L. oraz J. H., A. G., H. C., M. K. (1) oraz A. P. (2) i w konsekwencji błędne ustalenie, że oskarżona brała udział w zorganizowanej grupie przestępczej i procederze wystawiania i przyjmowania fikcyjnych faktur VAT. Sformułowano również zarzut obrazę przepisów prawa materialnego, tj. przepisów art. 271§1 i 3 KK oraz art. 273 KK poprzez ich zastosowanie i przyjęcie, że A. F. wyczerpała znamiona przestępstw określonych w tych przepisach.

Rozpoznając wymienione zarzuty przypomnieć należy, że tożsame uchybienia wytknięto Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu w apelacji od wyroku z dnia 18.01.2013 r., III K 224/07. Po rozpoznaniu tejże apelacji Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z 12.02.2014 r., II AKa 294/13, zarzuty obrazę art. 7 KPK oraz dokonania błędnych ustaleń faktycznych uznał za bezzasadne. Według Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu twierdzenie A. F. o braku podstaw do uznania jej odpowiedzialności za przyjęcie dziewięciu faktur VAT wystawionych przez M. W. ze sp. M., nie znajduje potwierdzenia w materiale dowodowym. Wymieniony sąd podniósł, że twierdzenia A. F. stanowią linię obrony zaprzeczającą faktom wynikającym z wyjaśnień M. W., A. K. (1) i B. L.. M. W. wyjaśnił bowiem, że otrzymał od A. K. (1) dane sp. H. I. z poleceniem wystawienia na rzecz tej spółki faktur na olej napędowy na łączną kwotę około 2.000.000 zł. M. W. wystawił takie faktury, a do sp. H. I. dostarczył je A. K. (1). A. F. doskonale zdawała sobie sprawę, że są to „lewe faktury”. Mówiła, że faktury były jej potrzebne, gdyż miała od B. L. towar bez pokrycia. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu podkreślił także, że o prawdziwości wersji przedstawionej przez oskarżoną nie mogą świadczyć wyniki

kontroli skarbowych przeprowadzonych w sp. H. I.. Z wyjaśnień A. K. (1) i M. W. wynika bowiem, że proceder obrotu paliwami i komponentami był tak prowadzony, aby „dokumentacja była bez zarzutu. Tylko na papierze wszystko wyglądało prawidłowo. Rzeczywistość była inna” (s. 306-309 uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu II AKa 294/13).

W rozpoznawanej sprawie sąd odwoławczy nie przejmuje wymienionych uwag jako własnych i w żadnej mierze nie ogranicza oceny zarzutów apelacyjnych sformułowanych w apelacji obrońcy oskarżonej A. F. do zacytowanego fragmentu wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu. Zacytowanie fragmentu wyroku II AKa 294/13 miało na celu wskazanie, że postawione wcześniej zarzuty, tożsame ze sformułowanymi w apelacji rozpoznawanej w niniejszej sprawie, zostały uznane za bezzasadne.

Do przedstawionych wcześniej uwag dotyczących oceny dowodów w postępowaniu karnym, które odnieść należy do oceny zarzutów podniesionych w rozpoznawanej sprawie dodać należy, że polskie prawo karne procesowe nie akceptuje żadnej postaci legalnej teorii dowodowej (w znaczeniu negatywnym i pozytywnym). Stąd też ustalenie, że oskarżony nie przyznaje się do winy, nie wyłącza możliwości pociągnięcia go do odpowiedzialności karnej. W takich wypadkach ważne jest jednak, aby sąd orzekający w sprawie badał oraz uwzględniał wszystkie okoliczności przemawiające na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego (zob. wyr. SN z 29.06.1999 r., V KKN 59/97 oraz wyr. SN z 3.03.1997 r., II KKN 159/96). Brak skrupowania sądu regułami dowodowymi nie zwalnia go od obowiązku respektowania zasady obiektywizmu wyrażonej w art. 4 KPK. Wobec tego sąd wyrokujący w sprawie nie tylko, że nie może pominąć dowodów korzystnych oraz niekorzystnych dla oskarżonego, ale także musi uzasadnić, dlaczego jedne dowody uwzględnił, a inne odrzucił. Niedopuszczalne jest bowiem stwierdzenie, że z dwóch sprzecznych wyjaśnień wybiera jedno i tym wyjaśnieniom daje wiarę (zob. wyr. SN z 25.04.1975 r., III KR 12/75).

W rozpoznawanej sprawie Sąd Okręgowy we Wrocławiu uzasadnił, dlaczego wyjaśnienia A. F. uznał za niewiarygodne (s. 98-99 uzasadnienia wyroku). Na podstawie wyjaśnień M. W., A. K. (1) i B. L. sąd ten ustalił, że B. L. za pośrednictwem A. K. (1) i J. P., a także A. F. i M. W. kierował działaniami wielu spółek biorących udział w procedurze fikcyjnego obrotu paliwami płynnymi i komponentami do ich produkcji. A. F. włączyła do łańcucha tych podmiotów sp. H. I., która była ważnym partnerem dla B. L.. Z ustaleń wymienionego sądu wynika, że B. L. przyznał, że wiedział od A. F., że przyjmuje ona fikcyjne faktury od M. W.. Wyjaśnił także, że współpraca ze sp. H. I. polegała na tym, że oskarżony w imieniu sp. (...) sprzedawał jej „na papierze” paliwo, a w rzeczywistości paliwo było odbierane cysternami przez sp. W.. B. L. podał także, że na jego polecenie J. H. wyznaczył do współpracy pomiędzy sp. (...) a sp. H. I. A. F., która wykonywała polecenia dotyczące obrotu fakturami (k. 13095v-13101v). Natomiast A. K. (1) podał, że „L. wykorzystywał sp. H. I. do przepuszczania fikcyjnych faktur. A. F. słuchała B. L., gdyż sp. H. I. była zależna finansowo od sp. (...) (k. 1828-1833). Oskarżony ten wyjaśnił również, że za pośrednictwem B. L. w 1999 r. nawiązał współpracę ze sp. H. I., która polegała na fikcyjnym obrocie paliwami. Jak wyjaśnił, „nie było ani jednej faktury odzwierciedlającej prawdziwy obrót gospodarczy”. „L. przekazywał mi informacje, jakie faktury potrzebuje i co na fakturach ma być wypisane”. Proceder wystawiania fikcyjnych faktur pomiędzy spółkami (...) opisał także M. W.. Oskarżony ten podał, że A. F. doskonale wiedziała, że są to lewe faktury. Mówiła, że faktury były jej potrzebne, bo miała od B. L. towar bez pokrycia. W końcu M. M. (wcześniej K.) podała, że od sp. (...) należącej do B. L. kupowała fakturowo komponenty, które później także fakturowo przekazywała do sp. M. M. W.. Od niego kupowała zaś olej napędowy lub benzynę, które fakturowo zbywała do sp. R., a stamtąd też wyłącznie na fakturze były zbywane do sp. (...), sp. S. lub H. I..

Na rozprawie w dniu 9.11.2016 r. (k. 19041) A. F. podała, że sp. H. miała umowę ze sp. (...) na przechowywanie paliwa w bazie na B.. Było tak, że sp. H. kupowała paliwo i zaraz je odsprzedawała, dając kupującemu upoważnienie do odbioru paliwa od sprzedawcy. Większość paliwa była przyjmowana i wydawana ze składu na B.. Za każdym przyjęciem paliwa stali pracownicy sp. (...). Oni też informowali o tym, jaka ilość paliwa i komu została wydana. Było to podstawą do wystawienia faktur VAT. Później przychodziły dokumenty magazynowe WZ. Z wyjaśnień tych wynika więc, że z bazy na B. paliwo nie było wydawane na podstawie faktury wystawionej przez sp. H., ale to pracownicy sp. (...) decydowali komu oraz jaką ilość paliwa wydać. Dopiero po przekazaniu tych danych do sp. H. wystawiana była faktura VAT. Opisany przez oskarżoną mechanizm potwierdza zatem prawdziwość relacji podanej przez M. W., A. K. (1) B. L. o

fikcyjności obrotu pomiędzy sp. (...) i sp. H. I.. W tym stanie rzeczy omawiane zarzuty apelacji A. F. uznać należy na bezpodstawne.

W wymienionej apelacji zarzucono także obrazę art. 399§1 KPK w zw. z art. 6 KPK poprzez uzupełnienie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonej o przepis art. 65§1 KK bez wcześniejszego uprzedzenia jej o tym, co istotnie naruszyło jej prawo do obrony, a także obrazę art. 24§1 KPK poprzez rozpoznanie sprawy w pierwszej instancji przez sąd okręgowy, gdy właściwym do jej rozpoznania jest sąd rejonowy. Wymienione zarzuty są bezzasadne. Z protokołu rozprawy z dnia 1.12.2016 r. (k. 19092) wynika, że oskarżyciel złożył wniosek o zmianę kwalifikacji prawnej czynów zarzuconych oskarżonym, w tym A. F. na czyn z art. 271§1 i 3 KK i art. 273 KK w zw. z art. 65§1 KK w zw. z art. 11§2 KK w zw. z art. 12 KK oraz o uzupełnienie opisu czynu o działanie w ramach zorganizowanej grupy przestępczej w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. W związku z tym przewodniczący składu orzekającego zarządził przerwę w rozprawie celem umożliwienia stronom przedstawienia stanowiska w kwestii proponowanych zmian kwalifikacji prawnej czynów im zarzuconych w akcie oskarżenia. Na kolejnej rozprawie w dniu 12.01.2017 r. (k. 19220, T. 96) oskarżyciel publiczny ponowił wniosek o uzupełnienie opisu czynu zarzuconego A. F. o znamię „działania w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz w ramach zorganizowanej grupy przestępczej”, po czym sąd a quo uprzedził strony o możliwości zmiany kwalifikacji prawnej czynów wymienionych w akcie oskarżenia, dając tym możliwość podjęcia obrony materialnej. A. F. nie złożyła jednak żadnego oświadczenia procesowego, ani wniosków dowodowych. W związku z tym sąd zamknął przewód sądowy.

Odnośnie do drugiego zarzutu należy zaś stwierdzić, że w rozpoznawanej sprawie akt oskarżenia został skierowany do Sądu Rejonowego w Opolu, jako właściwego do rozpoznania sprawy (k. 11972, T. 60, s. 213 aktu oskarżenia). Na wniosek tego sądu (postanowienie VII K 160/07, k. 12157, T. 61), Sąd Apelacyjny we Wrocławiu postanowieniem z dnia 8.03.2007 r., na podstawie art. 25§2 KPK przekazał sprawę do rozpoznania w pierwszej instancji Sądowi Okręgowemu w Opolu (k. 12172, T. 61). Następnie na wniosek tego sądu z dnia 12.07.2007 r. (postanowienie III K 34/07) złożony na podstawie art. 36 KPK (k. 124000, T. 62), Sąd Apelacyjny we Wrocławiu postanowieniem z dnia 19.07.2007 r., II AKO 122/07, przekazał sprawę do rozpoznania w pierwszej instancji Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu (k. 12436, T. 62). Mając zatem na względzie szczególną zawilóść sprawy, Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyrokiem z dnia 12.02.2014 r., II AKa 294/13 uchylając wyrok Sądu Okręgowego we Wrocławiu w stosunku do A. F. przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu, gdyż właściwość rzeczowa tego sądu została wcześniej przesądzona.

Przechodząc do oceny zarzutów sformułowanych w apelacjach G. Ś. (1), M. B. i D. F. (1), sąd odwoławczy postanowił rozpoznać wymienione zarzuty łącznie z uwagi na ich tożsamość. We wszystkich trzech apelacjach zarzucono obrazę prawa materialnego, tj. art. 11§2 KK w zw. z art. 62§2 KKS w zw. z art. 6§2 KKS w zw. z art. 44§1 KKS, polegającą na błędnej kwalifikacji prawnej czynów zarzuconych tym oskarżonym, co skutkowało nieuwzględnieniem przez sąd przedawnienia karalności tych czynów, a także obrazę przepisów postępowania, tj. art. 410 KPK w zw. z art. 7 KPK przez dowolną ocenę wyjaśnień A. K. (1) i J. P. oraz w konsekwencji błęd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że transakcje pomiędzy spółkami (...) a M. były fikcyjne. W apelacji M. B. dodatkowo zarzucono błąd w ustaleniach faktycznych polegający na nieuwzględnieniu okresu urlopu wypoczynkowego w dniach od 22 września do 2 listopada 2000 r., podczas którego oskarżona nie pracowała w sp. (...) i nie mogła dokonać zarzucanych jej przestępstw.

Odnośnie do pierwszej kwestii w wymienionych apelacjach stwierdzono, że zarzucane oskarżonym czyny stanowią przestępstwo z art. 62§2 KKS, gdyż faktury wymienione w zarzutach aktu oskarżenia godziły wyłącznie w obowiązek podatkowy. Znamiona przestępstwa skarbowego z art. 62§2 KKS mieszczą się w opisie działania sprawcy z art. 271§1 KK. Dlatego przepis art. 62§2 KKS jest szczególny względem przepisu art. 271§1 KK i nie zachodzi potrzeba zastosowania art. 8 KKS. Wyrażając takie stanowisko powołano się na wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 3.09.2009 r., II AKa 105/09 oraz na wyrok SN z 30.09.2003 r., I KZP 22/03.

Zważyć więc należy, że pogląd zgodny z wymienionym wyraził także Sąd Okręgowy we Wrocławiu w wyroku z dnia 18.01.2013 r., III K 224/07, skutkiem czego było umorzenie postępowania przeciwko G. Ś. (1), M. B. i D. F. (1) na podstawie art. 17§1 pkt 6 KPK. Autor apelacji traci jednak z pola widzenia, że wymieniony pogląd i zbudowana

na jego kanwie linia orzecznicza wsparta poglądami przedstawicieli doktryny prawa karnego, został przełamany. W wyroku z 8.04.2009 r., 407/08 Sąd Najwyższy stwierdził, że patrząc na reguły wyłączania wielości ocen prawnych należy dojść do wniosku, że służą one do rozwiązywania problemu zbiegu przepisów ustawy skutkującego na gruncie prawa karnego skarbowego konstrukcją z art. 7 KKS, a na gruncie prawa karnego powszechnego konstrukcją z art. 11§2 KK, nie można ich zaś stosować przy rozstrzygnięciu o istnieniu idealnego zbiegu czynów karalnych, o którym mowa w art. 8 KKS. Wymieniony pogląd, pomimo że spotkał się z doktrynalną krytyką, to jednak został przyjęty w orzecznictwie sądów powszechnych (zob. wyr. SA w Łodzi z 24.3.2009 r., II AKa 210/08). Wymieniony pogląd został powtórzony w uchwale SN (7) z 24.01.2013 r., I KZP 19/12, według której „reguły wyłączania wielości ocen prawnych mają zastosowanie jedynie w wypadku zbiegu przepisów ustawy, natomiast nie stosuje się ich w razie idealnego zbiegu czynów karalnych, o którym mowa w art. 8§1 KKS”. Taki pogląd wyraził też Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z 12.02.2014 r., II AKa 294/13, a Sąd Apelacyjny we Wrocławiu rozpoznający niniejszą sprawę podziela to stanowisko, uznając wymienione zarzuty za chybione.

Bezzasadne są zarzuty obrazy art. 7 KPK. Nie ma dostatecznie ważnych powodów, aby jeszcze raz omawiać problematykę oceny dowodów w postępowaniu karnym. Wystarczające powinno być stwierdzenie, że nieskuteczna jest argumentacja według której podstawą niekorzystnych dla wymienionych oskarżonych ustaleń faktycznych nie powinny być wyjaśnienia A. K. (1) oraz J. P., które zostały przez nich odwołane. Sąd pierwszej instancji uznając za wiarygodne wyjaśnienia złożone przez A. K. (1) i J. P. w postępowaniu przygotowawczym ustalił, że w skład powiązanego ze sobą łańcucha podmiotów biorących udział w fikcyjnym obrocie paliwami płynnymi i komponentami do ich produkcji wchodziła także sp. (...) A.. Kontrolę nad działalnością tych podmiotów sprawowali m.in. G. Ś. (1), M. B. i D. F. (1). M. B. osobiście koordynowała fikcyjny obrót pomiędzy spółkami (...), (...) i M.. Gdy nie miała ona pokrycia na jakiś towar dzwoniła do A. K. (1), po czym przesyłała mu fax z uzgodnionym wcześniej zamówieniem (k. 8073-8075, T. XLI). G. Ś. (1) i D. F. (1) wykonywali polecenia B. L.. Drugi z oskarżonych zajmował się pozafakturowym rozliczaniem nielegalnych transakcji na podstawie nieoficjalnej księgowości.

Wyjaśnienia G. Ś. (1), M. B. i D. F. (1) sąd pierwszej instancji uznał za niewiarygodne z powodów przedstawionych na s. 99-101 uzasadnienia wyroku, ustalając, że M. B. i D. F. (1) sprawowali pieczę nad fakturami wystawionymi przez sp. (...) B. L. i przyjmowanymi od tej spółki. Natomiast zadaniem G. Ś. (1) było utworzenie sp. (...) A. oraz nabywanie od B. L. gotowego paliwa i jego zbywanie na stacjach benzynowych.

Odnosnie do sformułowanego w apelacji obrońcy M. B. zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych poprzez nieuwzględnienie okresu urlopu wypoczynkowego w okresie od 22 września do 2 listopada 2000 r. wskazuje się, że po urodzeniu dziecka oskarżona przebywała na orlopie macierzyńskim, co spowodowało odpowiednią korektę opisu czynu przypisanego oskarżonej. Sądowi a quo umknęło zaś, że po wykorzystaniu urlopu macierzyńskiego oskarżona przebywała na urlopie wychowawczym od 22 września do 2 listopada 2000 r., co powinno spowodować dalszą korektę opisu czynu.

Wymieniony sąd uznał zaś, że korzystanie przez oskarżoną z urlopu wypoczynkowego nie miało znaczenia dla realizowanej przez nią działalności przestępczej. Po zakończeniu urlopu macierzyńskiego oskarżona „powróciła” bowiem do działalności przestępczej. Wymienione ustalenie sądu pierwszej instancji nie zostało skutecznie zakwestionowane w apelacji, tym bardziej, że w skardze nie wskazuje się wpływu, jakie miało rzeczzone uchybienie na treść orzeczenia.

Przechodząc do apelacji oskarżyciela publicznego. Według sądu pierwszej instancji rola A. P. (1) sprowadzała się do mechanicznego wprowadzania danych do faktur. Brak jest jednoznacznych dowodów na to, że wiedziała o przestępczej działalności swoich pracodawców, tj. A. K. (1) i B. L.. W wykonywanych czynnościach A. P. (1) mogła być zastąpiona przez inną osobę. Nie była więc ogniwem, bez którego nie doszłoby do przestępstwa. M. M. czy A. K. (1) mogli samodzielnie wystawić fakturę lub zlecić wykonanie tej czynności innemu pracownikowi. Pracownicy ukrywali przed A. P. (1) ich rzeczywistą działalność. Oskarżona nie miała dostępu do informacji umożliwiających sprawdzenie, czy dana transakcja miała miejsce. Częściowe przyznanie się w ramach pierwszego przesłuchania zostało skutecznie odwołane i poparte innymi dowodami. A. K. (1) podał, że A. P. (1) nie miała wiedzy na temat przestępczego procederu.

Zgodzić się należy z zarzutem sformułowanym w apelacji oskarżyciela publicznego i argumentami powołanymi i na poparcie tego zarzutu, że ustalenia sądu pierwszej instancji leżące u podstaw uniewinnienia A. P. (1) są błędne. Sąd odwoławczy podziela pogląd apelującego, że z wyjaśnień oskarżonej oraz wyjaśnień M. W. wynika, że miała ona świadomość tego, że wystawiane przez nią faktury nie odzwierciedlają rzeczywistości. Apelujący stracił jednak z pola widzenia, że A. P. (1) zarzucono popełnienia przestępstwa fałszu intelektualnego w typie kwalifikowanym, tj. przestępstwa z art. 271§3 KK. Według oskarżyciela publicznego oskarżona działała bowiem w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Wymieniona okoliczność podlega jednak udowodnieniu, tak samo, jak okoliczności strony przedmiotowej. Jeżeli więc apelujący skutecznie wykazał, że oskarżona swoim zachowaniem wyczerpała ustawowe znamiona typu podstawowego z art. 271§1 KK, to nie wykazał, że oskarżona działała w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Innymi słowy, oskarżyciel publiczny nie przedstawił dowodów, że oskarżona działała w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. W takim stanie rzeczy, rozstrzygnięcie o uniewinnieniu A. P. (1) należało uchylić, a postępowanie wobec niej umorzyć na podstawie art. 17§1 pkt 6 KPK z powodu przedawnienia karalności przestępstwa z art. 271§1 KK.

Oskarżyciel publiczny zarzucił także obrazę przepisów postępowania, tj. art. 17§1 pkt 7 KPK w zw. z art. 8§1 KKS polegającą na błędnym przyjęciu, że prawomocnie zakończone postępowanie przeciwko S. K. o czyn z art. 56§1 KKS wyrokiem Sądu Rejonowego Katowice Zachód z 22.01.2010 r., III Ks 11/07 obejmowało czyn, który został mu zarzucony w niniejszej sprawie.

Według sądu pierwszej instancji z ww. wyroku jednoznacznie wynika, że S. K. został uniewinniony od poświadczenia nieprawdy w fakturach VAT. Rozstrzygając w taki sposób sprawę, sąd a quo podzielił pogląd Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu wyrażony w wyroku z 12.02.214 r., I AKa 294/13, że „gdyby nie zasadność apelacji prokuratora, apelacja obrońcy S. K. zasługiwałaby na uwzględnienie. Obrońca wskazał bowiem, że w stosunku do czynu z art. 271§3 KK zarzuconego S. K. zachodzi negatywna przesłanka procesowa, tj. *res iudicata*”.

Rzecz w tym, że Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wymienionym wyroku nie stwierdził, że w stosunku do S. K. występuje przeszkoda procesowa w postaci rzeczy osądzonej. Co więcej, Sąd Apelacyjny we Wrocławiu kwestii tej w ogóle nie badał. Uwagi dotyczące zasadności apelacji tego oskarżonego odnosiły się zaś do czynu z art. 296§1 KK.

Zważyć więc należy, że wyrokiem Sądu Rejonowego Katowice Zachód z 22.01.2010 r., III Ks 11/07 S. K. został uniewinniony od popełnienia czynu polegającego na tym, że w okresie od maja do grudnia 2000 r. w K., pełniąc funkcję prezesa zarządu sp. z o.o. (...), działając z góry powziętym zamiarem, w krótkich odstępach czasu, naraził Skarb Państwa na uszczuplenie podatku od towarów i usług w łącznej kwocie co najmniej 832.570 zł przez podanie nieprawdy w deklaracjach VAT za miesiące: maj, czerwiec, sierpień i listopad 2000 r., odnośnie do wysokości podatku naliczonego obniżającego podatek należny, zawiązując go o kwotę podatku wskazanego w fakturach nie potwierdzonych kopią u sprzedawcy oraz wystawionych przez podmiot nieistniejący, tj. przestępstwa skarbowego z art. 56§1 KKS w zw. z art. 6§2 KKS (k. 19059, T. 95).

W apelacji oskarżyciela publicznego trafnie wskazuje się, że sprawa III Ks 11/07 Sądu Rejonowego Katowice Zachód oraz rozpoznawana sprawa dotyczą różnych dokumentów (deklaracje VAT 7 oraz faktury VAT), różnych miejsc popełnienia czynów (K. oraz K., U. i W.), różnego przedmiotu ochrony i naruszonego dobra prawnego (interesy fiskalne Skarbu Państwa i wiarygodność dokumentów), różnych czynności sprawczych (narażenie Skarbu Państwa na uszczuplenie podatku oraz poświadczenie nieprawdy w dokumencie), różnych okresów popełnienia czynów (od maja do grudnia 2000 r. oraz maja 2000 r. do lutego 2001 r.).

W rozpoznawanej sprawie S. K. zarzucono m.in. poświadczenie nieprawdy w ośmiu fakturach korygujących wystawionych 2.01.2001 r. na rzecz sp. M., a także nakłonienie w okresie od 13 do 15 lutego 2001 r. M. W. ze sp. M. do wystawienia dwóch faktur, kwalifikując czyn z art. 296§1 KK w zw. z art. 271§1i 3 KK, art. 18§2 KK w zw. z art. 271§1 i 3 KK w zw. z art. 11§2 KK i art. 12 KK. W sprawie Sądu Rejonowego Katowice Zachód przedmiotem rozstrzygnięcia było zaś narażenie Skarbu Państwa na uszczuplenie podatku od towarów i usług w łącznej kwocie co najmniej 832.570 zł przez podanie nieprawdy w deklaracjach VAT za miesiące: maj, czerwiec, sierpień i listopad 2000 r., odnośnie do wysokości podatku naliczonego obniżającego podatek należny.

Trafnie wskazuje się również, że gdyby nawet założyć słuszność stanowiska Sądu Okręgowego we Wrocławiu odnośnie do tożsamości obu czynów zabronionych, które zarzucono S. K. w dwóch postępowaniach, to i tak, zgodnie z art. 8§1 KKS, zastosowanie powinien znaleźć każdy z tych przepisów.

Uznając rozstrzygnięcie sądu a quo o umorzeniu postępowania przeciwko S. K. na podstawie art. 17§1 pkt 7 KPK za wadliwe, sąd odwoławczy uchylił to rozstrzygnięcie i na podstawie art. 25§2 KPK przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu do ponownego rozpoznania.

Sąd odwoławczy z urzędu zmienił zaskarżony wyrok na korzyść oskarżonych A. F., G. Ś. (1), R. L. i D. F. (1) w ten sposób zapadłe wobec tych oskarżonych orzeczenia o środkach karnych zakazu prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami oraz zajmowania wszelkich stanowisk związanych z produkcją paliw oraz prowadzeniem spraw finansowych podmiotów gospodarczych, których przedmiotem działalności jest dostarczanie paliw płynnych. Na etapie postępowania przygotowawczego prokurator nie widział potrzeby stosowania wobec tych oskarżonych środków zapobiegawczych w postaci zawieszenia w czynnościach albo nakazu określonego zachowania, o których mowa w art. 276 KPK. Wymienione środki karne nie zostały też orzeczone w wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 18.01.2013 r., III K 224/07. Przez cały ten czas oskarżeni prowadzili jednak działalność gospodarczą w zakresie obrotu paliwami płynnymi albo zajmowali wymienione wyżej stanowiska. Nie widać więc rzeczowych argumentów, aby zwiększać dolegliwość karną wobec wymienionych oskarżonych, poprzez orzeczenie zaskarżonych wyrokiem rzeczonych środków karnych.

Oskarżonych B. L. i A. K. (1) obciążono wydatkami poniesionymi w związku z uzyskaniem w postępowaniu odwoławczym opinii biegłego z zakresu medycyny sądowej i opinii biegłych lekarzy psychiatrów. Od wymienionych oskarżonych oraz od M. B., D. F. (1), A. F., R. L. i G. Ś. (1) zasądzono zwrot wydatków poniesionych w postępowaniu karnym, a także wymierzono i opłatę.

SSA Tadeusz Kielbowicz SSA Jerzy Skorupka SSA Piotr Kaczmarek